

KLIMAHANDLEPLAN HERNING KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Landbrug og Arealanvendelse	Side 1-12
Transport og Mobilitet	Side 13-24
Energi	Side 25-38
Genbrug og Affald	Side 39-46
Bæredygtig Levevis	Side 47-60
Virksomheders Grønne Omstilling	Side 61-76
Herning Kommune som Virksomhed	Side 77-80
Klimatilpasning	Side 81-84
Vand	Side 85-98
Tørke	Side 99-104
Hede	Side 105-108
Vind	Side 109-112

Klimahandleplanen skal ses i sammenhæng med klimaplanen, hvor Herning Kommunes tilgang, mål, indsatser osv. er beskrevet.

REDUKTION AF DRIVHUSGASSER

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: 55-65% reduktion af landbrugets udledning af drivhusgasser
- ✓ 2050: Yderligere reduktioner, klimaneutral kommune

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Et mere klima- og miljøvenligt landbrug, der er økonomisk bæredygtigt
  - Partnerskab s. 3
  - Jordfordeling s. 4
  - Større biogasproduktion s. 5
  - Styrket dialog på bedriftsniveau om grønne forretningsplaner s. 6
- ✓ Klimavenlig arealanvendelse der balancerer hensyn til landbrug, natur, biodiversitet, rekreative interesser og energiformål
  - Strategi for arealanvendelse s. 7
  - Jordpulje til strategisk opkøb af jord og/eller jordfordeling s. 8
  - Øget skovrejsning s. 9
  - Udtagning af kulstofrige lavbundsjord s. 10
- ✓ Fokus på at anvende innovation, nytænkning og forskning til at sikre en fortsat udvikling af landbruget
  - Biokul som metode til binding af CO₂ s. 11

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

INDSATS: Partnerskab

MÅL: Et mere klima- og miljøvenligt landbrug, der er økonomisk bæredygtigt

BESKRIVELSE

Landbruget fylder meget i Herning Kommune og har et væsentligt aftryk på Herning Kommunes CO2-regnskab. Derfor har Herning Kommune i samarbejde med Ikast-Brande Kommune taget initiativ til at indgå et partnerskab med landbrugets aktører. Hensigten med partnerskabet er at skabe et gensidigt forpligtende samarbejde om fælles mål og visioner, hvor både kommunerne, landbruget og den enkelte bedrift tager ansvar og spiller en aktiv rolle i den grønne omstilling.

Partnerskabet skal udgøre et fundament for i fællesskab at udbrede, udvikle og afprøve forskellige (nye) løsninger, der kan sikre reduktion af drivhusgasser, ved f.eks. at have:

- mere klimavenlig arealanvendelse gennem f.eks. pilotprojekter
- flere klimavenlige staldanlæg, hvor der er fokus på gyllekøling, gylleforsuring og hyppig udslusning af gylle
- flere kvægejere som afprøver metan reducerende tilsætningsstoffer til foder (eks. BOVA'er)

Partnerskab med landbruget skal indgås i 2022.

FORDELE

Styrket samarbejde og fælles forståelse for udfordringer og muligheder. Samarbejde om konkrete projekter. Gøre brug af hinandens viden og ressourcer og derved skabe bedre løsninger.

ULEMPER

Ingen

ANSVARLIG

Herning Kommune og Ikast-Brande Kommune

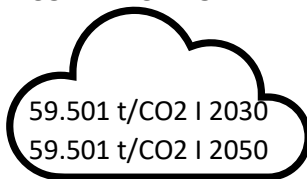

VIGTIGE AKTØRER

Herning-Ikast Landboforening, Familielandbruget Vest-Jylland, SAGRO m.v.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Reduktion er i forhold til CO2-udledning i 2018.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

INDSATS: Jordfordeling

MÅL: Et mere klima- og miljøvenligt landbrug der er økonomisk bæredygtigt

BESKRIVELSE

Jordfordeling kan være et af de værktøjer, der kan anvendes som løftestang til at opnå en række af de nationale og lokale klimamålsætninger, der knytter sig til arealanvendelsen.

Jordfordelingsprojekter kan variere i størrelse og kompleksitet – fra jordbytte mellem enkelte lodsejere til større forandringer i arealanvendelsen. En jordfordeling kan være med til at skabe en bedre arrondering, der kan tilpasses driftsformer og mindske transportbehovet i landbruget. Jordfordelingen kan også understøtte en multifunktionel arealanvendelse, der på samme tid kan løfte potentialer for landbrug, klima, natur, skovbrug, miljø og samtidig skabe grobund for attraktive landdistrikter.

Processen frem mod en egentlig jordfordeling er vigtig. Målet/planen for hvad man gerne vil opnå, er grundlaget. Der skal etableres samarbejder på tværs, sikres lokal opbakning, fælles mål og løsninger.

FORDELE

Potentiale for CO₂-reduktion, øget biodiversitet, mindsket transportbehov, klimaindsatser, rekreative indsatser og bosætning

ULEMPER

Afhængigt af størrelse og kompleksitet kan jordfordelingsprocesser tage lang tid. Interessekonflikter (også ift. puljer/lovgivning) der skal håndteres.

ANSVARLIG

Herning Kommune, staten og lodsejere

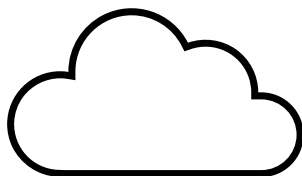

VIGTIGE AKTØRER

Lodsejere, lokalsamfund, interesseorganisationer, staten

EFFEKTER

CO₂-REDUKTION

Redskab til at effektuere CO₂-reduktion fra arealanvendelse

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING
Kommunale og statslige puljer

MEDARBEJDERRESSOURCER
0,5 årsværk

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

INDSATS: Større biogasproduktion

MÅL: Et mere klima- og miljøvenligt landbrug, der er økonomisk bæredygtigt

BESKRIVELSE

Biogas er en vedvarende energikilde, som bidrager til at øge andelen af vedvarende energi samt til at reducere udledningen af CO₂. I Danmark produceres biogas primært af biomasse bestående af restprodukter fra landbruget, industri og husholdninger. Der er således tale om ressourcer, der ellers ville blive brændt i forbrændingsanlæg eller spredt på markerne, hvorfra de udleder CO₂.

Kommunens rolle:

- **Oprettelse/udvidelse af fællesbiogasanlæg**
Understøtte etablering el. udvidelse af fællesbiogasanlæg, under hensyntagen til omkringboende fx i forhold til lugt og transporter.
- **Oprettelse af gårdbiogasanlæg**
Understøtte etablering af gårdbiogasanlæg, under hensyntagen til omkringboende fx i forhold til lugt og transporter.

FORDELE

Fælles anlæg: Kan evt. udvide eksisterende anlæg.

Gårdbiogasanlæg: Kan øge aktiviteten/udviklingen i landområder og mindske transport.

ULEMPER

Økonomisk tunge investeringer. Processen kan formodentligt påvirkes positivt af statslige /EU tilskudspuljer og/eller investorer.

ANSVARLIG

Eksisterende biogasanlæg eller investorer

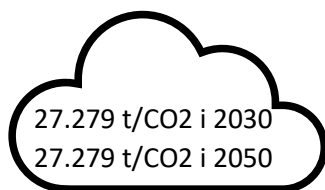

VIGTIGE AKTØRER

Ejere af lokale biogasanlæg, Fjernvarme- og affaldsselskaber, Landbrugets virksomheder, Investorer, Herning Kommune

EFFEKTER

CO₂-REDUKTION

Reduktion er ift. CO₂-udledning i 2018.

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

✓ Vækst og arbejdspladser

✓ Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

INDSATS: Styrket dialog på bedriftsniveau om grønne forretningsplaner

MÅL: Dialog med landmænd om klimatiltag ved tilsyn og i forbindelse miljøgodkendelse

BESKRIVELSE

Kommunens myndighedsrolle er klart afgrænset af den lovgivning, som ligger til grund for miljøgodkendelser og tilsyn. Samtidigt giver det formelle samarbejde en mulighed for, at der også kan være en dialog omkring klimatiltag, som kan medvirke til en CO2-reduktion.

Dialogen forventes at kunne være del af tilsyns- og godkendelsesprocedurer og baseres på en ramme fastlagt sammen med landbrugets organisationer og rådgivere. Målet er, at dialogen kan medvirke til at øge bevidstheden omkring de muligheder, der er for at medvirke til en grøn omstilling af landbruget.

I løbet af 2023 vil vi sammen med landbruget finde den rette form og i fællesskab udvælge de rette temaer for dialog.

FORDELE

Direkte dialog med landmændene.

ULEMPER

Omfatter kun husdyrbrug, da HK ikke fører tilsyn og udarbejder miljøgodkendelser til planteavlere. Ifølge tilsynsbekendtgørelsen omfatter miljøtilsyn på husdyrbrug ikke klimatiltag

ANSVARLIG

Landmænd, Herning
Kommune

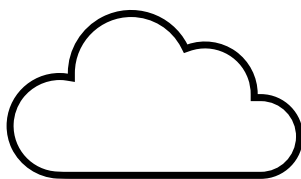

VIGTIGE AKTØRER

SEGES, Arla, Danish Crown mv., landmænd, landbrugets organisationer og rådgivningstjenester og Herning Kommune

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

CO2 kan ikke beregnes

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

INDSATS: Strategi for arealanvendelse

MÅL: Klimavenlig arealanvendelse der balancerer hensyn til landbrug, natur, biodiversitet, rekreative interesser og energiformål

BESKRIVELSE

Der udarbejdes en arealanvendelsesstrategi for Herning Kommune. Strategien skal understøtte, at arealerne i Herning Kommune anvendes så bæredygtigt som muligt med udgangspunkt i ønskede funktioner og de lokale forudsætninger. Strategien skal:

- Skabe større viden om særlige udfordringer og potentialer der knytter sig til arealerne i Herning Kommune
- Være grundlag for prioritering af kommunale indsatser (tema, geografisk)
- Anvise principper for arealanvendelsen (kombinationer eller prioriteringer)
- Give en afklaring af Herning Kommunes mulige rolle og potentialer for samarbejde
- Bruges som afsæt for revision af kommuneplanen

Herning Kommune vil indtage en proaktiv og drivende rolle for at reducere udledningen af CO2 fra arealanvendelsen. Det vil derfor være et væsentligt element i strategien at sikre et samspil med målsætningerne i klimaplanen. Strategien skal være udarbejdet i 2022.

FORDELE

Større helhed i arealanvendelse.
Grundlag for fokuserede indsatser.

ULEMPER

Noget skal vige, potentielle interessekonflikter

ANSVARLIG

Herning Kommune

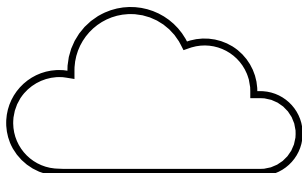

VIGTIGE AKTØRER

Bred involvering af bl.a. lodsejere, landmænd, staten, borgere, interesseorganisationer

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

CO2 kan ikke beregnes

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- ✓ Biodiversitet
- ✓ Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

INDSATS: Jordpulje til strategisk opkøb af jord og/eller jordfordeling

MÅL: Klimavenlig arealanvendelse der balancerer hensyn til landbrug, natur, biodiversitet, rekreative interesser og energiformål

BESKRIVELSE

En pulje som skal give Herning Kommune mulighed for at opkøbe privat jord. Det vil øge muligheden for at understøtte, at arealerne anvendes optimalt og er fremtidssikrede i forhold til produktion af vedvarende energi, landbrug, bosætning, klimaindsatser, natur mv. Muligheden for strategisk opkøb af jord og samarbejde om ændret arealanvendelse kan være en af nøglerne til at lægge et nødvendigt arealpuslespil. Jordfordeling kan være med til at dække værditab.

Puljen kan eventuelt geares med fondsmidler eller puljemidler (stat, EU), hvis det er relevant for projektet/indsatsen. En anden mulighed for at gear puljen kan være, at kommunen indgår i samarbejde med virksomheder, der kan se fordelene i at bidrage til en indsats på konkrete arealer.

Hvor store arealer der vil være tale om, vil være afhængigt af den konkrete kontekst. Landbrugsjord i Region Midtjylland koster erfaringsmæssigt mellem 120.000-140.000 kr. pr. ha. Puljen kan eventuelt etableres i en prøveperiode.

FORDELE

Kan være nøglen til at projekter kan gennemføres, Giver kommunen mulighed for at agere proaktivt ift. at gennemføre projekter/indsatser

ULEMPER

Forudsætter at lodsejer er villig til at afgive arealet. Hvis kommunen er ejer, kan der være drift o.a.

ANSVARLIG

Herning Kommune

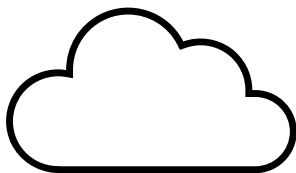

VIGTIGE AKTØRER

Lodsejere, fonde, virksomheder

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Redskab til at effektuere CO2-reduktion fra arealanvendelse.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Budget til pulje + tilskudsmidler

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

INDSATS: Øget skovrejsning

MÅL: Klimavenlig arealanvendelse der balancerer hensyn til landbrug, natur, biodiversitet, rekreative interesser og energiformål

BESKRIVELSE

Det nationale mål om skovrejsning er, at skov skal dække 25% af landets areal i 2090. Herning Kommunes skovareal er på 26.854 ha (ca. 20%) i 2022, heraf er ca. 1.200 ha kommunal skov. For at nå det nationale mål, vil der skulle plantes ca. 6.600 ha ny skov i Herning Kommune. Heraf både privat og kommunal skov. CO₂-udledningen reduceres primært ved at omlægge landbrugsjord og permanent græs til skov. I Kommuneplanen er der udpeget 10.330 ha som positivt skovrejsningsareal. Dette vurderes at være det maksimale potentiale for mulig skovrejsning i Herning Kommune.

Skovrejsning leverer en lang række positive elementer. Skove kan optage og lagre CO₂ samt levere materialer til byggeriet i form af tømmer. Skove kan sikre grundvandet imod nedsivende uønskede stoffer. Nye skove kan på langt sigt blive levesteder til truede arter. Skove giver gode muligheder for motion og friluftsliv ligesom sammenkædning af boligområder og skovarealer med stier, vil tilføre rekreativ værdi og kan have positiv betydning for både folkesundheden og tilflytning.

Der skal være rejst 300 ha ny skov inden 2025, 1082 ha inden 2030 og 2885 ha inden 2050.

FORDELE

CO₂-reduktion, produktion af byggematerialer, grundvandsbeskyttelse, potentiel øget tilflytning, øget rekreativ værdi, bedre folkesundhed og på sigt øget biodiversitet.

ULEMPER

Arealanvendelsen ændres fra fødevareproduktion til skov.

ANSVARLIG

Herning Kommune,
private lodsejere, staten

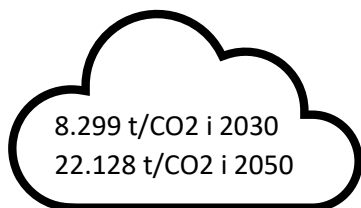

VIGTIGE AKTØRER

Klimaskovfonden, staten som tilskudsyder, kommunen, private lodsejere, Herning Vand, Bæredygtig Herning

EFFEKTER

CO₂-REDUKTION

Inden 2030 rejses 1.082 ha ny skov.

Inden 2050 rejses 2.885 ha ny skov.

Reduktion er ift. CO₂-udledning i 2018.

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

✓ Biodiversitet

✓ Rekreative værdier

✓ Sundhed

✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Offentlige og private aktører, fonde m.m.

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

INDSATS: Udtagning af kulstofrige lavbundslande

MÅL: Klimavenlig arealanvendelse der balancerer hensyn til landbrug, natur, biodiversitet mv.

BESKRIVELSE

En af ambitionerne i aftalen om grøn omstilling af dansk landbrug (landbrugsaftalen) er, at der skal udtages 100.000 ha (58 %) af de i alt ca. 170.000 ha dyrkede lavbundslande inkl. randarealer i Danmark.

I Herning Kommune er der ca. 9.700 ha kulstofrige lavbundslande ekskl. randarealer. Heraf udgør ca. 4.900 ha dyrket landbrugsjord, der anvendes til omdrift/permanent græs. Ved permanent ekstensivering og vådlægning af kulstofrig landbrugsjord nedbringes drivhusgasudledningen til atmosfæren markant fra disse lande. Klima-lavbundsprojekter kan desuden skabe synergi til natur-, miljø-, rekreative- og klimaformål.

Det er forvaltningens vurdering, at det pt. kortlagte reduktionspotentiale for lavbundsland ikke er overensstemmende med det reelle potentiale. Der er derfor igangsat en kortlægning/analyse af lavbundslandene i Herning Kommune. Det maksimale potentiale vurderes at være udtagning af ca. 2.800 ha. lavbundsland.

FORDELE

Kan skabe synergi med friluftsliv, biodiversitet, klimatilpasning, beskyttede naturtyper, drikkevandsinteresser, rent vandmiljø, klimatilpasning m.m.

ULEMPER

Arealanvendelsen ændres fra landbrugsjord, herunder fødevarereproduktion til klima-lavbundsprojekter

ANSVARLIG

Herning Kommune, staten, private lodsejere

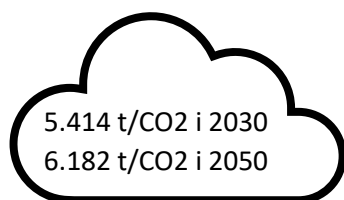

VIGTIGE AKTØRER

Kommunen, Klimaskovfonden, Staten, private lodsejere, landbrugsorganisationer, vandløbslaug

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Inden 2030 omlægges 238 ha kulstofrig jord og inden 2050 omlægges 479 ha kulstofrig jord.

Reduktion er ift. CO2-udledning i 2018.

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

✓ Biodiversitet

✓ Rekreative værdier

✓ Sundhed

✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Tilskudsordninger, jordkøb/jordfordeling

MEDARBEJDERRESSOURCER

1 årsværk

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

INDSATS: Biokul som metode til binding af CO2

MÅL: Fokus på at anvende innovation, nytænkning og forskning til at sikre en fortsat udvikling af landbruget

BESKRIVELSE

Biokul (biochar) er forkullet restmateriale fra plante- eller dyrebiomasse.

Biokul produceres via en pyrolyseproces, hvor biomasse fra dyr (eks. gylle) eller planter (eks. halm) opvarmes til meget høje temperaturer. Under opvarmningen nedbrydes biomassen uden at blive brændt af og produktet er biokul, hvor omkring halvdelen af kulstoffet er bundet.

Biokul kan pløjes ned i jorden og anvendes til jordforbedring og langtidslagring af kulstof i jorden.

Muligheden for at anvende biokul bringes ind i partnerskabet med landbruget.

Kommunens rolle kan desuden være at understøtte etablering og sikre planlægning, hvis der er interesse for at etablere pyrolyseanlæg i Herning Kommune.

FORDELE

Biokul er meget stabilt og kan ikke omsættes til CO2 de næste 500 til 1000 år.

ULEMPER

På forsøgsstadie.

ANSVARLIG

Landmænd, investorer

VIGTIGE AKTØRER

Landmænd, investorer, firmaer der producerer teknikken

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

51.543 t/CO2 i 2030

171.811 t/CO2 i 2050

Inden 2030 nedlægges biokul i 3% jord, svarende til 2.062 ha, og i 2050 i 10% jord, svarende til 6.872 ha. Reduktion er ift. CO2-udledning i 2018.

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

TRANSPORT OG MOBILITET

TRANSPORT OG MOBILITET

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: 70% reduktion i udledninger fra transport
- ✓ 2050: 100% reduktion i udledninger fra transport

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Skifte af teknologi og drivmidler i persontransport
  - Fremme elektrificering af private personbiler s. 15
  - Fremme emissionsfri kollektiv transport s. 16
- ✓ Fremme klimavenlig persontransport
  - Fremme forhold for cyklister, gående og kollektiv transport i byplanlægning renovering og nye anlægsprojekter s. 17
  - Øget synlighed og kommunikation af kollektive trafiktilbud s. 18
  - Fremme delebilisme og delecyclisme s. 19
  - Plan for nye mobilitetsformer s. 20
- ✓ Skifte af teknologi og drivmidler i vare- og lastbiltrafik
  - Samarbejde vedr. grøn omstilling af vare- og lastbiltransport s. 21
  - Fremme omstilling af varebiler, lastbiler og landbrugsmaskiner til fossilfrie drivmidler s. 22
  - Omlastepunkter som en del af den grønne omstilling s. 23
  - Undersøge mulighed for samordnet varedistribution s. 24

TRANSPORT OG MOBILITET

INDSATS: Fremme elektrificering af private personbiler

MÅL: Skifte af teknologi og drivmidler i persontransport

BESKRIVELSE

Opsætning af ladestandere er en vigtig indsats for elektrificering af primært privatbilismen og dermed reduktion af CO2 fra transporten. Herning Kommune vil i de kommende år etablere el-ladestandere rundt om i kommunen ved de offentlige bygninger. Mindst 314 ladestik fordelt på 72 lokationer vil blive etableret inden 1. januar 2025. Der vil være tale om etablering af maks. 22kw ladere, som skal understøtte det stigende behov for opladning af elbiler.

I og omkring Herning by er der i dag omkring 72 offentligt tilgængelige ladestik opsat af private virksomheder, som er med til at understøtte omstillingen til elbilisme.

Indsatsen er delvist lovpligtig, da udrulningen af ladestandere sker på baggrund af ladestanderbekendtgørelsen. Herning Kommune vil implementere ladestanderbekendtgørelsen og sørge for udbredelse af el-ladestandere i kommunen.

FORDELE

Større forsyningssikkerhed for dem som ejer eller påtænker at købe en elbil
Større incitament til at vælge et emissionsfrit køretøj.

ULEMPER

De kommunalt opsatte ladestandere konkurrerer mod de privatopsatte lademuligheder og undergraver dermed privates incitament til at opsætte og tjene på deres investering.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Private og offentlige virksomheder i kommunen
Forsyningsselskabet N1 og de forskellige ladeoperatører.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

45.954 t/CO2 i 2030
135.569 t/CO2 i 2050

Reduktion er ift. CO2-udledning i 2018.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- ✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

TRANSPORT OG MOBILITET

INDSATS: Fremme emissionsfri kollektiv transport

MÅL: Skifte af teknologi og drivmidler i persontransport

BESKRIVELSE

Herning Kommune ønsker at fremme den emissionsfri kollektive transport i kommunen. I 2021 var der indvielse af 14 nye elbusser i Herning, som erstatning for dieselbusser i den kollektive bybus transport i Herning og de nære forstadsbyer. Dermed er driften blevet fri af CO₂-udledning og busserne er derudover betydeligt mindre støjende i bymiljøet. På sigt bliver også de regionale ruter elektrificeret.

Herning Kommuner ønsker derudover at:

- Undersøge muligheden for etableringen af emissionsfrie busser på lokalruter (4 lokalruter og 6 busser)
- Undersøge muligheden for etableringen af emissionsfrie skolebusser (26 skolebusser)

FORDELE

Reduktion af CO₂-udledning i den kollektive transport

ULEMPER

Elbusser har en lavere passagerkapacitet, og leveringstiden på elbusser er væsentlig længere.

ANSVARLIG

Herning Kommune

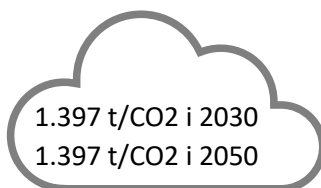

VIGTIGE AKTØRER

Herning Kommune, busselskaber, Midttrafik

EFFEKTER

CO₂ REDUKTION

Reduktion er ift. CO₂-udledning i 2018.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Udbudsafhængigt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

TRANSPORT OG MOBILITET

INDSATS: Fremme forhold for cyklister, gående og kollektiv transport i byplanlægning osv.

MÅL: Fremme klimavenlig transport

BESKRIVELSE

Herning kommune vil fremme klimavenlig transport. Et væsentligt redskab er at indtænke de rette rammer allerede i byplanlægningen og ved renoveringer og nyanlæg, således at den bæredygtige selvtransport samt kollektive transport bedre kan udfolde sig og udvikle sig. Det kan f.eks. gøres ved at:

- Fremme grønne bymidter, hvor der er fokus på forbedring af forhold for gående, cyklende og god adgang til kollektiv trafik. Mindre plads til biler skaber plads til andre kulturelle og sociale aktiviteter, samt plads til begrønning og udeliv.
- Fremme gående og cyklende i forbindelse med planlægning, udbygning og renovering af dag- og skoletilbud
- At der designes byplanlægning, renovering og nyanlæg med fokus på cyklende og gående, således at de og den kollektive transport er prioriteret højere end biltrafikken i by- og beboelseszonerne.
- Etablering af flere cykelstier
- Som en del af mobilitetsstrategien arbejde med en knudepunkt-strategi ift. at forbedre forbindelserne fra busruter til togstationer og omvendt

FORDELE

Mindre CO₂-udledning fra persontransporten

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Borgere i Herning Kommune, daginstitutions- og skoleledere, erhvervslivet, cityforening, borgerforeninger

EFFEKTER

CO₂-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO₂-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

✓ Sundhed

✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Statslige pulje og kommunale anlægsmidler

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

TRANSPORT OG MOBILITET

INDSATS: Øget synlighed og kommunikation af kollektive trafiktilbud

MÅL: Fremme klimavenlig persontransport

BESKRIVELSE

I forbindelse med projekt "Gentænkning af mobilitet" blev der gennemført en større borgerinddragelsesproces. I denne proces blev det tydeligt, at der er en række af de tilgængelige kollektive trafiktilbud, som borgerne ikke kender.

Det er derfor en vigtig indsats at styrke kommunikationen og dermed synligheden af de tilgængelige kollektive trafiktilbud, således at borgerne kender deres muligheder. Det handler både om at styrke borgernes oplevede mobilitet og om at give borgerne synlige alternativer til kørsel i bil.

Der skal tænkes bredt i kommunikationsindsatsen, både i forhold til geografi og målgrupper.

En større kommunikationskampagne kan fx synliggøre mulighederne for kollektive trafiktilbud og knudepunkter.

FORDELE

Bedre oplevet mobilitet, flere anvender kollektiv trafik fremfor privatbilisme. Godt for miljøet. Øget synlighed er med til at skubbe til borgernes oplysning om den grønne omstilling.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Midttrafik, operatører

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ressourcer

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

TRANSPORT OG MOBILITET

INDSATS: Fremme delebilisme og delecyklisme

MÅL: Fremme klimavenlig transport

BESKRIVELSE

Potentialet i at have et delesystem for cykler, bycykler mv. er ikke afprøvet i Herning Kommune.

Som et eksempel er der delecycler i bl.a. Frederikshavn, Fredericia og Middelfart, samt i de tre største danske byer. Det vurderes at kunne fungere rigtigt godt mellem MCH (og rundt om i området ved MCH) og Herning midtby og give mange besøgende et godt, tilgængeligt og billigt transportmiddel under messebesøg, fodboldkampe mv. Dernæst er der et potentiale mellem Birk, både i kultur, erhverv og uddannelsessammenhæng og midtbyen/stationen. Der kan også tænkes i delecycler, som hotellerne kan benytte.

Der vurderes ligeledes at være potentiale i samkørsel og delebiler. I forbindelse med en borgerinddragelsesproces i ni landsbyer i Herning Kommune, peger flere af byerne på øget samkørsel (via samkørselsapp) og delebiler, som mulige veje mod en bedre og mere bæredygtig mobilitet i landsbyerne. Her er der mulighed for igangsættelse af pilotprojekter.

FORDELE

Fleksibelt og bæredygtigt system, som flytter persontransport fra bil til cykel eller får flere personer med i den enkelte bil, hvilket betyder mindre bilkørsel og mindre CO2-udledning.

ULEMPER

TAXA-erhvervet kan blive udfordret og benyttelse af cykler er vejrafhængig.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

MCH, hotelbranchen, midtbyen, VisitHerning, stationen, borgerforeninger mv.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- ✓ Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

300.000-500.000 kr.

MEDARBEJDERRESSOURCER

0,2 årsværk/år

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

TRANSPORT OG MOBILITET

INDSATS: Plan for nye mobilitetsformer

MÅL: Fremme klimavenlig transport

BESKRIVELSE

Borgeres mobilitet har betydning, og det at kunne transportere sig til arbejde, skole, indkøb og fritidsaktiviteter skal fortsætte med at være et fokuspunkt for Herning Kommune, også når transporten skal være klimavenlig. Mobilitet er mere end rejsen fra A til B. Det handler ikke kun om afstande, men om hvilke muligheder den enkelte har for at bevæge sig frit rundt, hvordan rejsen opleves, adgangen til information og ventetid. Uden mobilitet hænger det moderne liv dårligt sammen.

Herning Kommune ønsker at undersøge og afprøve nye mobilitetsformer, som f.eks. samkørsel og eldrevne transportmidler, som skal være mere smarte, nemme, sikre og bæredygtige. Der er allerede besluttet at forbedre mobiliteten for borgere i særligt kommunens yderområder og harmonisere på tværs af kommunegrænser, hvor der i budgetforlig for 2023 er afsat 600.000 kr. til flextrafik-ordning.

Herning Kommune vil udarbejde en samlet plan og retning for nye mobilitetsformer.

FORDELE

Synliggørelse af nye mobilitetsformer kan på sigt være med at fremme den klimavenlige transport.

ULEMPER

Nye mobilitetsformer kan have mere besværlige levevilkår i landdistrikterne.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Lokale borgerforeninger og lokalsamfund. Samkørselsapps.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- ✓ Sundhed
- ✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Afklares i forbindelse med konkret projekt

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

TRANSPORT OG MOBILITET

INDSATS: Samarbejde vedr. grøn omstilling af vare- og lastbiltrafik

MÅL: Skifte af teknologi og drivmidler i vare- og lastbiltrafik

BESKRIVELSE

I Herning Kommune er tilgangen til partnerskaber vedr. den grønne omstilling af vare- og lastbiltrafikken positiv. Kommunen ønsker at være en positiv medspiller i dialogen med transportsektoren, det kan fx være ved at understøtte initiativer, pilotprojekter mm.

Som en del af partnerskabet med transportsektoren, kunne der fx i samarbejde med Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande og Bæredygtig Herning etableres/faciliteres en årlig temadag, hvor aktører har mulighed for at vidensdele, drøfte og sparre med hinanden ift. den grønne omstilling.

Der er virksomheder i Herning Kommune, som er godt i gang med den grønne omstilling.

FORDELE

Udbredelse af viden om den grønne omstilling ift. transportsektoren.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Bæredygtig Herning, lokale transportvirksomheder, lokale og nationale videns-aktører, Midtjyst Logistikforum

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

✓ Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afhængig af samarbejdsform

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

TRANSPORT OG MOBILITET

INDSATS: Fremme omstilling af varebiler, lastbiler og landbrugsmaskiner til fossilfrie drivmidler

MÅL: Skifte af teknologi og drivmidler i vare- og lastbiltrafik

BESKRIVELSE

Udfordringerne forbundet med brugen af fossile brændstoffer er velkendte, og vejen til et fossilfrit samfund går over udvikling af mere energieffektive og -besparende teknologier, vedvarende energikilder, mere optimale energisystemer og mere viden om forbrugeradfærd.

Transportsektoren er i gang med en grøn omstilling. Samtidig er en høj mobilitet helt afgørende for fortsat vækst. Regeringen har i 2021 bl.a. foreslået følgende indsatser, som kan bidrage til den grønne omstilling på transportområdet: øget elektrificering af vejtransporten og øget anvendelse af VE-brændstoffer, som f.eks. biobrændstoffer og PtX-brændstoffer.

Målet for Herning Kommune er at understøtte muligheden for alternative drivmidler i last- og varebiler. Det gælder både anvendelse af eksisterende grøn teknologi, såsom biogas, brint og el og ny teknologi, samtidig med at vi bevarer en høj mobilitet. Vi vil løbende være i dialog med erhvervet om behov og muligheder.

FORDELE

Reduceret fossilt brændstofforbrug indenfor vejgodstransport medfører reduktion i CO₂-emissioner på transportområdet

ULEMPER

Omkostningstungt at omlægge lastvognspark til alternative drivmidler

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Virksomheder, Midtjyst Logistikforum, brancheorganisationer

EFFEKTER

CO₂-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO₂-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

✓ Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

TRANSPORT OG MOBILITET

INDSATS: Omlastepunkter som en del af den grønne omstilling

MÅL: Skifte af teknologi og drivmidler i vare- og lastbiltrafik

BESKRIVELSE

Som en del af den grønne omstilling inden for transportsektoren, vil Herning Kommune undersøge muligheder for at oprette strategisk udvalgte omlastepunkter til vare- og lastbiltrafikken.

Det kan være:

- Planlægning for centrale punkter, hvor gods kan omlastes til emissionsfri transportmidler inden de leveres centralt.

Den 4. december 2020 er der lavet en national politisk aftale om "Grøn omstilling af vejtransporten", hvor der er afsat midler til at undersøge, om der er samfundsøkonomiske effekter og erhvervsmæssige gevinster ved at have lange modulvogntog (DUO2) på vejnettet. De lange modulvogntog består af flere sammensatte vogne (dobbeltrailere) og trækker, og er samlet 32-34 meter lange. Herning Kommune er positivt indstillet på at deltage i undersøgelsen. Der er foreslået et omlastepunkt i HI-park.

FORDELE

Reducere brændstofforbruget indenfor vejgodstransport. I lange modulvogntog kan der flyttes op til dobbelt så meget gods på samme transport.

ULEMPER

DUO2 skal så vidt muligt undgås på det to-sporede vejnet, og der skal være særlig opmærksomhed omkring konfliktpunkter i infrastrukturen, hvor der er bløde trafikanter

ANSVARLIG

Staten og Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

EU, Vejdirektoratet, Herning Kommune

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

TRANSPORT OG MOBILITET

INDSATS: Undersøge mulighed for samordnet varedistribution

MÅL: Skifte af teknologi og drivmidler i vare- og lastbiltrafik

BESKRIVELSE

Når virksomheder og arbejdspladser, herunder kommunale arbejdspladser, i dag bestiller varer, er det oftest aftalt i kontrakten, at leverandøren skal sørge for levering direkte til den bestillende arbejdsplads. Det betyder, at mange leverandører har transporter ind og ud af kommunen hver dag med levering til én eller kun få virksomheder/arbejdspladser – og ofte med meget tunge og forurenende køretøjer.

Herning kommune ønsker at undersøge muligheden for samordnet varedistribution, hvor leverandørerne f.eks. kører til et omlastepunkt eller anden lokation, der kan være placeret i udkanten af Herning.

- Her samles varerne fra de forskellige leverandører, hvorefter de leveres til den enkelte virksomhed/arbejdsplads, som selv har valgt, om de vil modtage varer en, to, tre eller flere gange om ugen.
- Varedistributionen har her mulighed for at skifte til et emissionsfrit transportmiddel, som er tilpasset fragstens størrelse.

FORDELE

Mindsker udledning af CO2, mindsker trafiktrængsel i bymidten, øger trafiksikkerhed og sparer tid på varemottagelse.

ULEMPER

Afhængig af omlastepunkters/anden lokations strategisk placering, og afhængig af distributørers omstilling til emissionsfrie transportmidler.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Lokale og nationale varedistributører, erhvervslivet, Herning City og HerningCentret, Bæredygtig Herning

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Projektet vil have en CO2-reducerende effekt. Dog er potentialet afhængig af endelig form.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Afklares i forbindelse med konkret projekt

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

ENERGI

ENERGI

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: El- og varmforsyningen skal være baseret på 100% vedvarende energi
- ✓ 2050: Som minimum være selvforsynende med vedvarende energi

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Fossilfri energi- og varmeproduktion, hvor el- og varmforsyning er baseret på 100% vedvarende energi
  - Udfasning af fossilebrændsler på Fjernvarmeværkerne s. 27
  - Udbygning af fjernvarmeforsynede områder s. 28
  - Udarbejdelse af strategisk varmeplan s. 29
  - Undersøge muligheder; fra solceller på tage til landbaseret energi-ø s. 30
  - Planlægning for opstilling af vindmøller og solceller s. 31
  - Planlægning for udbygning af biogasproduktion s. 32
  - Carbon Capture s. 33
  - Løsning for grøn varme i det åbne land s. 34
  - Fremme reduceret og intelligent energiforbrug hos borgere, virksomheder og kommune s. 35
- ✓ Bidrage til produktion af bæredygtigt brændstof
  - Støtte op etablering af Power-to-X s. 36
  - Partnerskab s. 37

ENERGI

INDSATS: Udfasning af fossile brændsler på fjernvarmeværkerne

MÅL: Fossilfri energi- og varmeproduktion, hvor el- og varmeforsyning er baseret på 100% vedvarende energi

BESKRIVELSE

Udfasning af fossile brændsler på fjernvarmeværkerne kan f.eks. ske ved at

- erstatte naturgas og olie på varmeværkerne med VE-løsninger
- erstatte naturgas med biogas
- sikre at spild- og overskudsvarme udnyttes i fjernvarmenettet

Herning Kommune vil sikre en god dialog med varmeværkerne om muligheder og krav i forbindelse med ændringer af varmeproduktionen. Dette indebærer netværksmøder med værkerne, og hurtig sagsbehandling ved myndighedsbehandling af ansøgninger.

Kommunen vil sikre, at varmeværkerne kender eksisterende værktøjer til identificering af muligheder og potentialer for udnyttelse af overskudsvarme, f.eks. materialet i Varmeplan Danmark 2021. I samarbejde med fjernvarmeselskaber og lokale virksomheder/ejere af større anlæg, vil vi løbende afdække aktuelle kilder til spild- og overskudsvarme, der er tilgængelige lokalt i nærheden af fjernvarmenettet (og i evt. fremtidige fjernvarmeområder).

Indsatsen er også et nationalt indsatsområde.

FORDELE

Mere effektiv udnyttelse af energien. CO₂-udledningen reduceres. Kommunen kan udnytte sit kendskab til området som myndighed til at være en god facilitator og katalysator.

ULEMPER

Kommunen er myndighed, men ejer ikke varmeforsyningen. Indsatsen kræver en stor investering på værkerne.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Varmeværkerne og ejere af virksomheder, der producerer overskudsvarme.

EFFEKTER

CO₂-REDUKTION

46.912 t/CO₂ i 2030
46.912 t/CO₂ i 2050

Reduktion er ift. CO₂-udledning i 2018.

Inkl. indsatsen "Udbygning af fjernvarmeforsynede områder".

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

✓ Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Store investeringer på varmeværkerne

MEDARBEJDERRESSOURCER

0,5-1 årsværk til myndighedsbehandling

0,1 årsværk til facilitering af netværk

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

ENERGI

INDSATS: Udbygning af fjernvarmeforsynede områder

MÅL: Fossilfri energi- og varmeproduktion, hvor el- og varmeforsyning er baseret på 100% vedvarende energi

BESKRIVELSE

Etablering af nye fjernvarmeområder og tilslutning af flere kunder inden for eksisterende fjernvarmeområder, bl.a. i forbindelse med byudvikling og -omdannelse, herunder f.eks.

- Konvertering af naturgasforsynede områder til fjernvarme
- Etablering af fjernvarme i landsbyer udenfor eksisterende kollektiv varmeforsyning
- Udfasning af olie- og naturgasfyr i fjernvarmeforsynede områder (fortætning)

Herning Kommune vil ved planlægning og samarbejde med varmegæverne sikre, at mulighederne for etablering/udbygning af fjernvarmen undersøges og iværksættes der, hvor det er fordelagtigt.

Herning kommune vil understøtte samarbejdet mellem varmegæver og interesserede borgere i landsbyer, hvor borgerne arbejder sammen om at skabe en fælles løsning for fossilt fri varme.

For at fremme udbygningen af fjernvarmenettet kan kommunen bidrage ved at indgå aftaler om, at kommunens egne bygninger tilslutter sig fjernvarmen.

FORDELE

Mere effektiv udnyttelse af energien og billigere varme for borgere tilsluttet fjernvarmen.

ULEMPER

Medfører udgifter for de borgere, som skal erstatte olie- eller gasfyr med fjernvarme. Der er dog tilskudsordninger. Indsatsen kræver en stor investering i ledningsnet og evt. nye varmecentraler.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Varmegæverne og borgerforeninger/borgerfællesskaber
Kommunen som ejendomsejer

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

CO2-reduktion for denne indsats er inkluderet i indsatsen "Udfasning af fossile brændsler på fjernvarmegæverne".

MERVÆRDIER

Bæredygtighed
Vækst og arbejdspladser
Biodiversitet
Rekreative værdier
Sundhed
Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

0,5 årsværk

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

ENERGI

INDSATS: Udarbejdelse af strategisk varmeplan

MÅL: Fossilfri energi og varmeproduktion, hvor el- og varmeforsyningen er baseret på 100% vedvarende energi

BESKRIVELSE

Herning Kommune vil udarbejde en strategisk varmeplan, der skal sætte retningen for udviklingen på varmeområdet i kommunen. Den skal være med til at give klare oplysninger om, hvilke områder, som nu og i fremtiden vil blive omfattet af fjernvarme og hvilke der skal være individuelt forsynet.

Planens mål vil være, at fossile brændsler i varmeforsyningen skal erstattes med vedvarende energi. Både i den kollektive varmeforsyning men også hos den enkelte borger. Det vil give borgerne et godt grundlag for valg af fremtidig opvarmning.

En ny strategisk varmeplan for hele kommunen omfatter planlægning af den samlede fremtidige varmeforsyning, herunder spids- og reservelast. Varmeplanen skal først og fremmest lægge grundlaget for udfasning af olie- og naturgas men også undersøge og beskrive muligheder for fjernvarmeudvidelser, udnyttelse af overskudsvarme, elektrificering i fjernvarmen til minimering af biomasse og nye varmekilder.

Planen udarbejdes i 2022/23 i samarbejde med varmegæstnerne og interesserede borgerforeninger/ borgerfællesskaber i landsbyer uden fjernvarme.

FORDELE

Varmeplanen vil give kommunens borgere et godt grundlag for valg af fremtidig opvarmning. Effektivisering af varmeplanen vil medføre reduktion i udledningen af CO₂, SO₂, NO_x og støv.

ULEMPER Effektiviseringen af planen vil betyde udgifter til borgere, som skal skrotte deres olie/gasfyr og store udgifter til varmegæstnerne til etablering af ledningsnet og evt. nye decentrale varmecentraler, som beskrevet under punktet om udbygning af fjernvarmeforsynede områder.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Varmegæstnerne, borgerforeninger/borgerfællesskaber

EFFEKTER

CO₂-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO₂-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

Bæredygtighed
Vækst og arbejdspladser
Biodiversitet
Rekreative værdier
Sundhed
Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

0,5 mio. kr.

MEDARBEJDERRESSOURCER

1 årsværk

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

ENERGI

INDSATS: Undersøge muligheder; fra solceller på tage til landbaseret energi-ø

MÅL: Fossilfri energi- og varmeproduktion, hvor el- og varmeforsyning er baseret på 100% vedvarende energi

BESKRIVELSE

I arbejdet mod en energi- og varmeproduktion der er 100% baseret på vedvarende energi, vil Herning Kommune undersøge potentialerne i forskellige muligheder - for eksempel solceller på kommunale tage og landbaseret energi-ø. En samlet indsats kan derfor bestå af flere større eller mindre projektindsatser.

Der findes ikke en egentlig definition af, hvad en landbaseret energi-ø er. Det kan være en større samling af vindmøller/og eller solceller end hvad der hidtil har været arbejdet med. Det kan også være et område, hvor man samler flere processer, som kan levere el, brændstof, varme og biogas til kommunens energiforbrug. Det kan omfatte både vindmøller, solceller, biogasanlæg, pyrolyseanlæg, brintproduktion samt eMethanol-produktion.

Herning Kommune vil undersøge, hvilke potentialer der er for fossilfri energi- og varmeproduktion og i sammenhæng med øvrige interesser afklare, om der er særligt egnede områder.

FORDELE

Potentiale for synergi, både i forhold til produktionsformer, men også andre indsatser i området, for eksempel natur. Samlet større produktion af vedvarende energi

ULEMPER

Afhængigt af størrelse, kombinationsmuligheder og placering, må det forventes at etablering af en energiø i Herning Kommune vil betyde, at der skal gås på kompromis med en eller flere interesser.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Staten, investorer og lokalsamfund.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- (✓) Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Undersøgelse indenfor eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer i undersøgelsesfasen.

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

ENERGI

INDSATS: Planlægning for opstilling af vindmøller og solceller

MÅL: Fossilfri energi- og varmeproduktion, hvor el- og varmeforsyning er baseret på 100% vedvarende energi

BESKRIVELSE

Opstilling af vindmøller på land og solcelleanlæg er vigtige virkemidler i omstillingen til vedvarende energi.

Denne indsats er igangsat i Herning Kommune. Aktuelt har Herning Kommune indkaldt vedvarende energiprojekter i en ansøgningsrunde i januar og februar 2022. Her er der indkommet fire forslag til vindmølleprojekter, seks hybridprojekter (vindmøller kombineret med solceller) og 20 solcelleprojekter. Det forventes at de første projekter vedtages omkring juni 2023.

Herning Kommunes rolle er at sikre det nødvendige plangrundlag (lokalplan, kommuneplanrammer og miljøvurdering). Derudover skal vi lave god planlægning så der sikres en fornuftig balance mellem de mange hensyn, der skal tages i det åbne land (naboer/lokalsamfund, natur, landskaber, kulturarv, miljø, øvrig arealanvendelse etc.). Derfor hænger indsatsen sammen med strategien for arealanvendelse. Der skal i 2030 være opstillet vindmøller og solceller svarende til 6304 TJ.

FORDELE

Kendte teknologier som kan implementeres med det samme. Kan opstilles uden tilskud. Der er stor interesse fra lodsejere og udviklere. Grøn Pulje giver midler til lokale og grønne projekter, som kan bruges til kompensation ved påvirkning af biodiversitet med mere.

ULEMPER

Tekniske anlæg i det åbne land vil vi begrænse, derfor kræver det god planlægning at stille solceller og vindmøller op. Naboer kan opleve gener. Elnettet skal udbygges af Energinet.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Udviklere, lodsejere, staten, borgere.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

43.934 t/CO₂ i 2030
43.934 t/CO₂ i 2050

Reduktion er ift. CO₂-udledning i 2018.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- ✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Store private investeringer

MEDARBEJDERRESSOURCER

2 årsværk

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

ENERGI

INDSATS: Planlægning for udbygning af biogasproduktion

MÅL: Fossilfri energi- og varmeproduktion, hvor el og varmforsyningen er baseret på 100% vedvarende energi

BESKRIVELSE

Biogas er en vedvarende energikilde, som bidrager til at øge andelen af vedvarende energi samt til at reducere udledningen af CO₂. I Danmark produceres biogas primært af biomasse bestående af restprodukter fra landbruget, industri og husholdninger. Der er således tale om ressourcer, der ellers ville blive brændt i forbrændingsanlæg eller spredt på markerne, hvorfra de udleder CO₂.

Kommunens rolle:

- **Oprettelse/udvidelse af fællesbiogasanlæg**
Understøtte etablering el. udvidelse af fællesbiogasanlæg, under hensyntagen til omkringboende fx i forhold til lugt og transporter

FORDELE

Fælles anlæg: Kan evt. udvide eksisterende anlæg.

ULEMPER

Økonomisk tunge investeringer. Processen kan formodentligt påvirkes positivt af statslige /EU tilskudspuljer og/eller investorer.

ANSVARLIG

Eksisterende biogasanlæg eller investorer

VIGTIGE AKTØRER

Fjernvarme- og affaldsselskaber, Landbrugets virksomheder, Investorer, Herning Kommune

EFFEKTER

CO₂-REDUKTION

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

✓ Vækst og arbejdspladser

✓ Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Private investeringer

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

ENERGI

INDSATS: Carbon Capture

MÅL: Fossilfri energi- og varmeproduktion, hvor el og varmeforsyningen er baseret på 100% vedvarende energi

BESKRIVELSE

Carbon Capture anvendes til at indfange CO₂ fra store punktkilder, såsom faciliteter med fossile udledninger, eksempelvis affaldsvarmeverker eller CO₂-udledning fra afbrænding af biomasse, store CO₂-udledende industrier og CO₂ fra biogasanlæg.

Hvis den biogene CO₂ fra afbrænding af bæredygtig biomasse anvendes til grønne Power-to-X brændsler, hvilket transportsektoren efterspørger, kan det være med til at udfase fossile brændsler og CO₂-udledning derfra.

Flere aktører i Herning er ved at undersøge muligheden for Carbon Capture, blandt andet VERDO og Ørsted.

Herning Kommune vil understøtte anvendelse af Carbon Capture.

FORDELE

Reducerer CO₂ ved at indfange og udnytte CO₂ fra røggasser

ULEMPER

Stor investering, som formentlig ikke giver mening hvis Herningværket ikke levetidsforlænges. Potentiale afhænger af anvendelse af biomasse.

ANSVARLIG

Private aktører

VIGTIGE AKTØRER

Herning Kommune, Ørsted, VERDO, Bæredygtig Herning

EFFEKTER

CO₂-REDUKTION

18.660 t/CO₂ i 2030
37.320 t/CO₂ i 2050

Reduktion er ift. CO₂-udledning i 2018.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Private investeringer

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

ENERGI

INDSATS: Løsning for grøn varme i det åbne land

MÅL: Fossilfri energi- og varmeproduktion, hvor el og varmeforsyningen er baseret på 100% vedvarende energi

BESKRIVELSE

En del bygninger, både boliger og erhverv ligger i områder, hvor det ikke er muligt at etablere fjernvarme og bygningerne er derfor individuelt opvarmede. Mange af disse bygninger er stadig opvarmet med olie eller gas og der er derfor et potentiale for at konvertere til vedvarende energiløsninger som eks. varmepumpeløsninger.

Der er desuden et nationalt mål om, at olie- og gasfyr skal være udfaset i 2030 og der kommer med jævne mellemrum puljer til skrotning af olie- og gasfyr.

Kommunen har tidligere haft indsats på området og der er i de senere år sket en løbende udfasning af olie- og gasfyr. Kommunes rolle kan være at formidle viden om fordele og muligheder ved udskiftning af varmekilde gennem møder, materiale, inddragelse af borgerforeninger mv. Der kan igangsættes projekter i samarbejde med borgerforeningerne/landsbyerne, tilbydes energitjek i samarbejde med eksterne eksperter og lignende (om vi tidligere har gjort). Det kan være en fordel i sådanne projekter også at fokusere på energirenovering og energibesparelser ud over selve det at udskifte varmekilden.

FORDELE

CO2-reduktion, forbedringen af boligerne i landområderne, lokal sammenhængskraft ifm. projekter i samarbejde med borgerforeningen, reduktion af emissioner fra olie og gas, arbejde til lokale håndværkere.

ULEMPER

Indsatsen kan være tidskrævende, særligt hvis der sættes større projekter i gang, og der er ikke garanti for at borgerne udskifter deres varmekilde.

ANSVARLIG

Herning Kommune evt. borgerforeninger

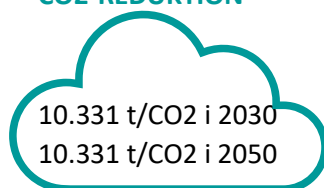

VIGTIGE AKTØRER

Borgere og landsbyer i det åbne land, energieksperter og leverandører af varmepumper.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Reduktion er ift. CO2-udledning i 2018.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Evt. pulje til tilkøb af ekspertbistand

MEDARBEJDERRESSOURCER

Afhængigt af valg af indsats. F.eks. ¼ årsværk ved et større landsbyprojekt med 3 – 4 landsbyer.

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

ENERGI

INDSATS: Fremme reduceret og intelligent energiforbrug hos borgere, virksomheder og kommune

MÅL: Fossilfri energi og varmeproduktion, hvor el- og varmeforsyning er baseret på 100% vedvarende energi

BESKRIVELSE

Indsatsen kan omfatte forskellige initiativer som kampagner, rådgivning, tilbud om energitjek, landsbyprojekter/boligområde projekter, fælles energiprojekter for SMVer, uddannelse af lokale "energi/klimaambassadører" og opbakning til borger- og virksomhedsinitiativer på området mv.

Konkrete indsatsområder: Udfasning af gas- og oliefyr, renovering af bygninger (isolering, vinduer, døre mv). Energivaner/adfærdsændringer, udskiftning af energislugende apparater mv. Aktuelt er Herning Kommune eksempelvis i gang med at undersøge muligheder for at udskifte konventionelle lysarmaturer til LED.

For at have effekt bør indsatsen foregå løbende, strække sig over længere tid og foregå i samarbejde med målgruppen og energifaglig kompetence, så der skabes ejerskab og ansvar. Kommunen har positive erfaringer med både virksomheds- og borgerrettede projekter og ad hoc indsatser inden for energieffektivisering og -besparelser (bl.a. Carbon 20 projektet fra 2013 og Landsbyenergiprojektet fra 2019).

FORDELE Den billigste kwh er den sparede kwh. Den aktive borger- og virksomhedsinddragelse og ejerskab er grundlæggende for den grønne omstilling. Potentialet for CO2-reduktion er godt. Mange af projekterne kan skabe lokal sammenhængskraft.

ULEMPER

Indsatsen kræver relativt mange medarbejderressourcer og er ikke så målbar ift. CO2 på den korte bane.

ANSVARLIG

Kommunen som facilitator
Målgruppen som udførende

VIGTIGE AKTØRER

Borgerforeninger, boligforeninger, erhvervsråd, borgere og virksomheder bredt. Kommunens institutioner og administration.
Bæredygtig Herning

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afhængigt af delprojekterne.
Fondsstøtte kan være muligt.

MEDARBEJDERRESSOURCER

0,3 årsværk

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

ENERGI

INDSATS: Støtte op om etablering af PtX (Herunder satsning på brint)

MÅL: Bidrage til produktion af bæredygtigt brændstof

BESKRIVELSE

Power-to-X (PtX) defineres som processen, hvor grøn elektricitet omdannes til brint eller andre PtX-produkter baseret på brint. Disse produkter kan bruges i sektorer, hvor elektrificering ikke er en oplagt mulighed. For eksempel i den tunge industri og den tunge transport. Derfor er PtX en nødvendighed for at opnå et emissionsneutralt samfund.

Herning Kommune har gode forudsætninger for Power-to-X. Der er adgang til offshore el, stort biogas potentiale og førende brint udviklingsvirksomheder har base i Herning. De to eksisterende og en kommende virksomhed leverer løsninger til at producere, opbevare og distribuere brint fra vedvarende energi, og arbejder for at muliggøre produktion, distribution og tankning af 100% grønt brintbrændstof i hele Europa.

Herning Kommune vil være med til at planlægge og understøtte netværk og etablering af virksomheder, der arbejder med Power-to-X teknologier.

FORDELE

Er med til at omstille drivmidler for den tunge transport (lastbiler, skibe og fly), samt kan fortrænge kul og gas i industrien.

ULEMPER

Ineffektiv udnyttelse af grøn strøm, store tekniske anlæg i det åbne land.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Udviklere, lokale virksomheder og deres underleverandører og aftagere af Power-to-X teknologier.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

✓ Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Private investeringer

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

ENERGI

INDSATS: Partnerskaber

MÅL: Bidrage til produktion af bæredygtigt brændstof

BESKRIVELSE

Partnerskaber kan laves med f.eks. energiforsyningen og hovedaktører i transportsektoren, Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande, Bæredygtig Herning, virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Herning Kommune kan indtage den faciliterende rolle.

Partnerskaber skal udgøre et fundament for i fællesskab at udvikle, afprøve og udbrede forskellige og nye løsninger, der kan sikre reduktion af drivhusgasser.

FORDELE

Udbredelse af viden om den grønne omstilling ift. bæredygtigt brændstof til den tunge trafik.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Bæredygtig Herning, Erhvervsråd, uddannelsesinstitutioner og virksomheder

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Afhængig af hvilken organisering og struktur, der vælges for partnerskabet.

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

GENBRUG OG AFFALD

GENBRUG OG AFFALD

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2025: 55% af husholdningsaffald genanvendes
- ✓ 2030: 60% af husholdningsaffald genanvendes
- ✓ 2030: Udsortering af 80% plastik fra forbrænding
- ✓ 2030: Affaldssektoren er klimaneutral
- ✓ 2035: 65% af husholdningsaffald genanvendes

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ **Bedre affaldssortering og mere genbrug**
  - Indsamling i 10 affaldstyper, inkl. Tekstilaffald s. 41
  - Sortering og genanvendelse af erhvervsaffald s. 42
  - Formidling, undervisning og adfærd s. 43
  - Central sortering af husstandsindsamlet affald s. 44

- ✓ **Bedre affaldsbehandling og genanvendelse**
  - Tekstilsymbiose, indsamling af tekstilaffald s. 45
  - Carbon Capture på forbrændingsanlæg i Esbjerg og Kolding (Herning Kommune er medejer) s. 46

GENBRUG OG AFFALD

INDSATS: Indsamling i 10 affaldstyper, inkl. tekstilaffald

MÅL: Bedre og mere affaldssortering

BESKRIVELSE

Herning Kommune indførte i januar 2021 affaldsindsamling i 9 fraktioner og mangler dermed kun at finde en løsning for indsamling af tekstilaffald. Den nye ordning betyder, at borgerne skal motiveres til at lære at affaldssortere mere, herunder at der sker en større udsortering og genanvendelse af plastaffald. Dette understøtter regeringens mål om, at affaldssektoren skal være klimaneutral i 2030, og at 80 % af plastikken ikke længere forbrændes.

Miljøstyrelsen har udvalgt Herning Kommune til at deltage i en affaldsanalyse udført af Econet, hvor affaldet indsamlet fra 75 haveboliger og ca. 150 etageboliger undersøges nærmere for evt. yderligere potentialer i affaldet. Resultaterne skal anvendes til yderligere fokus på korrekt affaldssortering blandt alle borgere, hvor indsatsen kan prioriteres efter størst miljømæssig effekt.

Miljøstyrelsen finansierer analysedelen inkl. en samlet rapportering. Herning Kommune finansierer 40.000 kr. for en særskilt rapport om affaldssammensætningen i Herning Kommune samt udgifter til transport af affaldet. Handling gennemføres i forbindelse med implementering af affaldsplanen.

FORDELE

Ensartet affaldssortering i hele Danmark. Affaldssortering i husstandene synliggør affaldsmængder og kan medføre ændrede indkøbsvaner, hvor borgerne bliver mere opmærksomme på fx emballage- og madspild.

ULEMPER

Ikke alle borgere er motiveret for at affaldssortere, og fejlsorteringer kan betyde, at genanvendeligt affald må kasseres og forbrændes.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Virksomheder, borgere i Herning Kommune, Boligselskaber, AFLD

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Mindre forbrænding af bl.a. plastaffald giver en CO2-reduktion.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

GENBRUG OG AFFALD

INDSATS: Sortering og genanvendelse af erhvervsaffald

MÅL: Bedre og mere affaldssortering

BESKRIVELSE

Alle virksomheder skal fra 1. januar 2023 affaldssortere i de samme 10 affaldstyper som husstandene. Dette gælder også de kommunale institutioner og virksomheder. Herning Kommunes skoler og dagtilbud har implementeret affaldssortering. Erfaringer herfra overføres til kommunens øvrige arbejdspladser samt til idrætshaller og andre private virksomheder.

Virksomhederne skal benytte private renovatører. Muligheden for afsætning og genanvendelse af affaldet er større, når der indsamles i ensartede mængder. Der skal være en klar og tydelig kommunikation om, hvad der efterfølgende sker med det indsamlede affald.

Fra 2025 indføres producentansvar, hvor virksomhederne får ansvaret for det affald, de er ansvarlige for. Hvordan dette vil udmøntes i praksis, vides endnu ikke.

Handling gennemføres i forbindelse med implementering af affaldsplanen.

FORDELE

Det er lettere at affaldssortere, når ordninger ligner hinanden uanset om man er hjemme, på arbejde eller til fritidsaktiviteter.

ULEMPER

Lovgivningen sætter begrænsninger for kommunernes mulighed for indsamling af affald hos private virksomheder, og de kan måske ikke få samme løsning hos en privat renovatør.

ANSVARLIG

Virksomhederne

VIGTIGE AKTØRER

Virksomheder, institutioner

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Ukendt CO2-reduktionspotentiale

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Ikke afklaret

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

GENBRUG OG AFFALD

INDSATS: Formidling, undervisning og adfærd

MÅL: Forebyggelse og mere genbrug

BESKRIVELSE

Affaldssortering kræver en indsats af borgerne. For at få alle med, laves der kampagner, events, rundvisninger på genbrugspladserne og børn undervises i affaldsskolen. Børnene uddannes til affaldsambassadører, som kan påvirke forældre til affaldssortering. Og der arbejdes med adfærdspåvirkning / nudging, som skal gøre det nemt at træffe de rigtige valg.

Mange borgere efterspørger mere viden om, hvad der sker med affaldet efter sortering. Denne information er en vigtig del af indsatsen.

Herning Kommune driver en genbrugsbutik, og netop genbrugsvarer fremfor ny producerede varer er en af de største klimamæssige besparelser. Gennem information forsøges borgerne påvirket til at købe mere genbrug. Informationen udbredes via hjemmesiden, facebook, aviser, pjecer og små film.

Handling gennemføres i forbindelse med implementering af affaldsplanen.

FORDELE

Bedre affaldssortering giver bedre genanvendelse. Desuden medvirker affaldssortering til et øget fokus på borgerens eget forbrug og spild, som kan påvirke indkøbsvaner.

ULEMPER

Det er svært at nå de borgere, som ikke interesserer sig for affaldssortering – og derfor er den vigtigste målgruppe med det største potentiale.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Virksomheder, borgere, skoler, dagtilbud, boligforeninger, AFLD, journalister

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

GENBRUG OG AFFALD

INDSATS: Central sortering af husstandsindsamlet affald

MÅL: Bedre og mere affaldssortering

BESKRIVELSE

EU's målsætninger for genanvendelse af det kommunale husholdningsaffald stiger fra 50% i 2025 til 60% i 2030 og 65% i 2035. En måde at opnå mere genanvendelse på kunne være at gentænke og evt. afprøve om kildesortering af de enkelte fraktioner kan erstattes af delvis eller fuld centralsortering. Ved centralsortering af f.eks. restaffald inkl. plast og mad- og drikkekartoner, kan tømningfrekvensen af papirbeholderen nedsættes og transporten og dermed CO₂-udledningen reduceres.

Der er allerede lavet undersøgelser, som viser, at kvaliteten på f.eks. plast og mad- og drikkekartoner er den samme ved hhv. kildesortering og centralsortering.

Udfordringen i øjeblikket er, at der ikke findes egnede sorteringsanlæg i Danmark og at det lovgivningsmæssigt ikke er en mulighed at benytte centralsortering. Herning Kommune kan støtte op om og afprøve centralsortering i Danmark. Handling gennemføres i forbindelse med implementering af affaldsplanen.

FORDELE

CO₂ besparelse ved mindre brændstofforbrug og mindre transportudgifter/lavere renovationsgebyr. Højere genanvendelse og bedre kvalitet.

ULEMPER

Der findes ikke egnede sorteringsanlæg i Danmark.

ANSVARLIG

Regeringen/Miljøstyrelsen (lovgivning)

VIGTIGE AKTØRER

Herning Kommune og AFLD, Sorteringsanlæg
Oparbejdningsanlæg og fremstillingsvirksomheder

EFFEKTER

CO₂-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO₂-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

Bæredygtighed
Vækst og arbejdspladser
Biodiversitet
Rekreative værdier
Sundhed
Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

GENBRUG OG AFFALD

INDSATS: Tekstilsymbiose, indsamling af tekstilaffald

MÅL: Bedre og mere affaldssortering

BESKRIVELSE

Herning Kommune deltager i et tværgående projekt med Lifestyle & Design Cluster samt andre aktører om indsamling og genanvendelse af tekstilaffald.

Alle kommuner skal i 2023 indføre en indsamlingsordning for tekstilaffald, hvor der i projektet afprøves en model med husstands-nær indsamling af tekstilaffald. Formålet er at finde en indsamlingsløsning, der kan udbredes til hele Herning Kommune.

Samtidig deltager en række virksomheder i Tekstilsymbiose Herning, hvor formålet er at udvikle nye forretningsmodeller til sortering og genanvendelse af tekstilaffaldet. Fremstilling af tekstiler er meget miljøbelastende, hvorfor der er en stor klimamæssig effekt i genanvendelse af tekstilfibre.

Projektet finansieres delvist af støtte midler fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og EU-fond for regional udvikling.

Handling gennemføres i forbindelse med implementering af affaldsplanen.

FORDELE

Stor miljømæssig effekt ved genanvendelse af tekstilfibre fremfor produktion af nye fibre.

ULEMPER

Fibrene bliver ved genanvendelse kortere og kan derfor på et tidspunkt ikke længere genanvendes til tøj, men vil i stedet kunne bruge som erstatning for fx isoleringsmaterialer

ANSVARLIG

Lifestyle & Design Cluster

VIGTIGE AKTØRER

Herning Kommune, virksomheder, Dansk Affaldsforening, VIA, Røde Kors, m.fl.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Besparelse ved genanvendelse i stedet for ny produktion.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING
Projektmidler

MEDARBEJDERRESSOURCER
Ikke afklaret

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

GENBRUG OG AFFALD

INDSATS: Carbon Capture på forbrændingsanlæg i Esbjerg og Kolding (Herning Kommune er medejer)

MÅL: Bedre affaldsbehandling og genanvendelse

BESKRIVELSE

CO2-fangst på affaldsforbrændingsanlæggene anses som det vigtigste element i at opnå det overordnede mål om en klimaneutral affaldssektor i 2030.

Energist, som Herning Kommune er medejer af, har to forbrændingsanlæg, et i Kolding og et i Esbjerg. Energists nuværende strategi indeholder ikke konkrete tiltag i forhold til CO2-fangst, men der er foreløbig udarbejdet en indledende teknisk/økonomisk rapport, og der er i januar og februar 2022 lavet forsøg med CO2-fangst på anlægget i Esbjerg.

Nationalt er der indgået en politisk aftale om samlet 16 mia.kr. til initiativer der skal realisere CO2-fangst.

Herning Kommune kan i kraft af sit medejerskab i Energist, støtte op omkring fastlæggelse af en strategi for hvordan målet kan nås.

Handling gennemføres i forbindelse med implementering af affaldsplanen.

FORDELE

CO2-fangst på forbrændingsanlæggene er det største CO2-potentiale indenfor affaldsområdet. Der er afsat midler til initiativer der skal realisere CO2-fangst

ULEMPER

Tids- og ressourcemæssige udfordringer i forhold til gennemførelse af en tilbudsproces. Der skal findes en holdbar løsning til det opsamlede CO2.

ANSVARLIG

Energist

VIGTIGE AKTØRER

Ejerkommunerne, Energistyrelsen, Firmaer/konsortier mv. der ønsker at anvende CO2

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Stor CO2 reduktion i Kolding og Esbjerg (ikke i Herning Kommune)

MERVÆRDIER

- Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Nationale midler

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

BÆREDYGTIG LEVEVIS

BÆREDYGTIG LEVEVIS

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2025: Borgerne i Herning Kommune er klimakompetente
- ✓ 2025: Alle børn i daginstitutioner og skoler får viden om klimavenlig adfærd

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ **Aktivering og mobilisering af borgere og lokale fællesskaber**
  - Borgerinvolvering, mobilisering og fællesskab s. 49
  - Vejledning, rådgivning og inspiration til borgere om klimavenlige valg s. 50
  - Aktiviteter og arrangementer med fokus på klima og bæredygtighed s. 51
  - Inspirationskatalog for bæredygtig levevis s. 52
  - Synliggøre gode lokale initiativer og historier s. 53
- ✓ **Fokus på bæredygtighed og klima i dagtilbud og skoler**
  - Undervisning i klima og bæredygtighed tilpasset alder og kompetenceniveau s. 54
  - Understøtte det lokale arbejde med verdensmål, bæredygtighed og klima i dagtilbud og skoler s. 55
  - Videreudvikle verdensmålsugen s. 56
- ✓ **Grønne midtbyer og bæredygtig planlægning**
  - Grønne forbindelser og byrum s. 57
  - Bæredygtighed og klima i den fysiske planlægning s. 58
  - Blå-grøn ring om Herning by s. 59

BÆREDYGTIG LEVEVIS

INDSATS: Koncept for borgerinvolvering, mobilisering og fællesskab

MÅL: Aktivering og mobilisering af borgere og lokale fællesskaber

BESKRIVELSE

Borgernes adfærd, engagement og ejerskab er en af grundpillerne for klimaindsatsen og den bæredygtige udvikling. Kommunen har en væsentlig rolle som formidler og katalysator og vil bl.a.:

- Udarbejde et koncept for den fremadrettede borgerinvolvering og mobilisering i 2023
- Mobilisere, engagere og aktivere borgerne til klimaindsats og adfærdændringer
- Skabe ejerskab, støtte op om og samarbejde om borgerprojekter og aktiviteter
- Samarbejde med lokale fællesskaber om klimavenlige valg og aktiviteter
- Samarbejde med foreninger, både store og små, om aktiviteter og information til medlemmer / fans om klimavenlige valg
- Lytte til og tage borgerne med på råd i den bæredygtige udvikling af deres kommune

Derudover giver det mening at understøtte indsatserne i de mange sammenhænge hvor vi møder borgeren (skoler/uddannelser, institutioner, bibliotek, ældreområdet mv.)

FORDELE

At en stor frivillig ressource kan aktiveres og ejerskab skabes blandt borgerne. Der er gode sideeffekter; socialt fællesskab, trivsel, sundhed mv.

ULEMPER

Svært målbar ift. CO2-reduktion. Ressourcekrævende.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Lokal – og civilsamfund, foreninger, borgere

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

0,5 årsværk

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

BÆREDYGTIG LEVEVIS

INDSATS: Vejledning, rådgivning og inspiration til borgere om klimavenlige valg

MÅL: Aktivering og mobilisering af borgere og lokale fællesskaber

BESKRIVELSE

Igennem borgerinddragelsesprocessen blev det tydeligt, at mange borgere efterspørger viden, inspiration og vejledning til at kunne træffe de klimavenlige valg. Indsatsen går på at klæde borgerne på til at være klimakompetente borgere og forbrugere.

Øget videns- og kompetenceniveau hos borgerne kan skabes gennem:

- Hjemmeside og sociale medier
- Webinarer, videoklip og online events
- Partnerskabs-kommunikation (udbredelse via partnerskaber)
- Invitationer til muligheder for at deltage
- Kampagner
- En uddannelse for borgere i klima og bæredygtighed

Udarbejde materiale og kampagne mv. i 2023.

FORDELE

En palette af forskellig information vil ramme et bredt udsnit af befolkningen. Borgere bliver klædt på til at træffe klimavenlige valg.

ULEMPER

Indsatsen er bred

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Herning Bibliotekerne, lokale medier, eksterne partnere.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- ✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

0,5 mio. kr.

MEDARBEJDERRESSOURCER

Ikke afklaret

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

BÆREDYGTIG LEVEVIS

INDSATS: Aktiviteter og arrangementer med fokus på klima og bæredygtighed

MÅL: Aktivering og mobilisering af borgere og lokale fællesskaber

BESKRIVELSE

Herning Kommune ønsker at understøtte aktiviteter og arrangementer rettet mod kommunens borgere med fokus på at øge viden og kompetenceniveau indenfor klima og bæredygtighed. Herning Kommunes rolle kan være både som initiativtager, bindeled og/eller facilitator i borgerrettede aktiviteter. Det kan fx være som formidler ved Verdensmålscafeer på Herning bibliotekerne, eller som medarrangør sammen med Bæredygtig Herning. Af andre arrangementer med fokus på klima og bæredygtighed kan nævnes:

- Climathon
- Årligt klimaarrangement med forskellige temaer/målgrupper
- En messe med inspiration til det grønne liv
- Arrangementer, aktiviteter, borgermøder og workshops
- Årlig Klimabrainstorm

Aktiviteter kan være målrettet den brede befolkning, samt mere specifikke målgrupper, fx aldersmæssigt, interesse-mæssigt eller geografisk.

FORDELE

Herning kommune hjælper med at udbrede viden til borgerne, så de har mulighed for at træffe valg med fokus klima og bæredygtighed. Løbende indblik i hvad borgerne ser som vigtige fokusområder.

ULEMPER

Svært målbar ift. CO2-reduktion. Ressourcekrævende

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Samarbejdspartnere, Herning Bibliotekerne, Bæredygtig Herning, borgere, foreninger

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- ✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

BÆREDYGTIG LEVEVIS

INDSATS: Inspirationskatalog for bæredygtig levevis

MÅL: Aktivering og mobilisering af borgere og lokale fællesskaber

BESKRIVELSE

Herning Kommune vil udarbejde et borgerrettet inspirationskatalog med konkrete forslag og initiativer, som kan inspirere borgere til at træffe klimavenlige valg i deres hverdag. Kataloget skal udarbejdes med så konkrete og præcise beskrivelser som muligt, som klæder borgere godt på til at træffe oplyste valg om adfærd og livsstil, og hvilke ændringer der skal til for at opnå lavere CO₂-udledning og mere bæredygtig levevis.

Målgruppen er alle borgere i Herning Kommune. Derfor overvejes det, om inspirationskataloget både skal udgives fysisk og digital.

Det er vigtigt, at vores mål med inspirationskataloget bliver kommunikeret tydeligt til borgerne.

Inspirationskataloget vil blive udarbejdet på baggrund af efterspurgt viden fra lokalsamfundet, og med fokus på hvilket tiltag, der har betydning for både CO₂-reduktion og de beskrevne merværdier i Herning Kommunes klimaplan.

FORDELE

At borgere i Herning Kommune får viden, som gør dem i stand til aktivt selv at træffe klimavenlige valg i deres hverdag.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Lokalsamfund, foreninger, Herning Bibliotekerne, Bæredygtig Herning.

EFFEKTER

CO₂-REDUKTION

Konkrete tiltag kan have en CO₂-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

✓ Biodiversitet

Rekreative værdier

✓ Sundhed

✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Afklares i forbindelse med kontakt projekt.

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

BÆREDYGTIG LEVEVIS

INDSATS: Synliggøre gode lokale initiativer og historier

MÅL: Aktivering og mobilisering af borgere og lokale fællesskaber

BESKRIVELSE

En vigtig del af at skabe fællesskab omkring klimahandling er, at borgere og lokalsamfund oplever, at en udvikling er i gang, og at nogen gør noget. Nogen som vores borgere kan identificere sig selv med.

Herning Kommune ønsker at fremme både klimahandling og fællesskaber ved at synliggøre og formidle gode initiativer og historier fra vores område. Derigennem skabes inspiration og grobund for motivation til selv at være en aktiv spiller i den grønne omstilling.

I samarbejde med Bæredygtig Herning, Herning Bibliotekerne og lokale aktører, vil Herning Kommune skabe synlighed omkring grønne initiativer fra borgere, foreninger, lokalsamfund med flere.

FORDELE

Fremme initiativ, fællesskaber og lokale løsninger ift. den grønne omstilling.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Herning Bibliotekerne, Bæredygtig Herning, foreninger, lokalsamfund.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete tiltag kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

✓ Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkrete projekter

MEDARBEJDERRESSOURCER

Afklares i forbindelse med konkrete projekter.

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

BÆREDYGTIG LEVEVIS

INDSATS: Undervisning i klima og bæredygtighed tilpasset alder og kompetenceniveau

MÅL: Fokus på bæredygtighed og klima i dagtilbud og skoler

BESKRIVELSE

For at kunne undervise og arbejde kvalificeret med klima og bæredygtighed i alle aldre og kompetenceniveauer er der igangsat flere forskellige initiativer i Børn og Unge.

Der er blandt andet arrangeret fagdage for lærere og pædagoger i samarbejde med Herning Bibliotek, hvor de fagprofessionelle klædes på til at arbejde med klima og bæredygtighed i børnehøjde, samt hvordan skolen eller institutionen som organisation kan være med til at gøre en forskel i den bæredygtige indsats.

Derudover er der ansøgt en pulje ved Slots- og kulturstyrelsen, som skal opkvalificere undervisningen i FN's Verdensmål gennem skolens pædagogiske læringscenter (PLC). På den måde skal PLC være omdrejningspunktet for verdensmålsundervisningen på alle klassetrin, og de tilknyttede vejledere skal kunne co-teache sine kollegaer i at undervise om verdensmål.

Derudover er der stillet forskelligt undervisningsmateriale om verdensmålene til rådighed på dagtilbuds- og skoleområdet såvel lokalt som nationalt.

FORDELE

Det fagprofessionelle personale i skoler og dagtilbud får mulighed for at blive opkvalificeret i at kunne undervise i klima og bæredygtighed ud fra det niveau børnene er på.

ULEMPER

Der er andre områder, hvor der også er brug for kompetenceudvikling/opkvalificering, hvilket betyder, at der vil være forskellige prioriteringer afhængig af udfordringerne.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Dagtilbud, skoler, Herning Bibliotekerne, Slots- og Kulturstyrelsen

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Svær at måle direkte på CO2-reduktionen. Forventet virkning på lang sigt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

BÆREDYGTIG LEVEVIS

INDSATS: Understøtte det lokale arbejde i dagtilbud og skoler

MÅL: Fokus på bæredygtighed og klima i dagtilbud og skoler

BESKRIVELSE

I det fælles dagtilbuds- og skolevæsen er der løbende fælles aktiviteter, der skal understøtte arbejdet med bæredygtighed og klima i Herning kommunes dagtilbud og skoler.

Fokus er primært på at følge med på den nationale scene ift., hvad der er af virksomme igangværende indsatser på området, udbrede kendskabet til disse og understøtte disse omsat i en lokal kontekst.

Initiativerne er både rettet direkte mod børn og unge i dagtilbud og skoler, men der arbejdes også med en bred forståelse af bæredygtighed. På den baggrund understøttes dagtilbud og skoler også i det lokale arbejde med økonomisk- og social bæredygtighed.

FORDELE

Ved at dagtilbuds- og skolevæsenet på fællesskabets vegne understøtter og inspirerer det lokale arbejde forventes det at blive yderligere kvalificeret.

ULEMPER

Der er ikke konkrete fælles mål og målopfyldelsessystematik, så det er meget forskelligt, hvad det enkelte dagtilbud og skole har fokus på og det kan derfor vanskeliggøre understøttelsen.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Dagtilbud og skoler

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Afledt effekt på børn og unge, som vil dannes i overensstemmelse med verdensmålene.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- ✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

BÆREDYGTIG LEVEVIS

INDSATS: Videreudvikle verdensmålsugen

MÅL: Fokus på bæredygtighed og klima i dagtilbud og skoler

BESKRIVELSE

Verdensmålsugen er en tilbagevendende begivenhed for dagtilbud og skoler, hvor der arbejdes særligt fokuseret med FN's Verdensmål. På dagtilbudsområdet lægges der op til, at dagtilbuddene har mulighed for at arbejde lokalt med verdensmålene. Derudover vil der være enkelte centrale events for dagtilbuddene i løbet af verdensmålsugen. På skoleområdet er det op til skolerne, hvordan de griber denne temauge an. Nogle skoler laver hele ugen aktiviteter og undervisning på tværs af alle klassetrin, mens andre holder det klasseopdelt.

I samarbejde med Herning Bibliotekerne afholder Børn og Unge årligt Børnefolkemødet, hvor der udbydes forskellige workshops, oplæg, læringsforløb, kulturelle events med videre, der alle har omdrejningspunkt i de udvalgte verdensmål for året. Børnefolkemødet henvender sig til både dagtilbud, skoler, familier og den almene borger i Herning Kommune.

Videreudviklingen består i udvælgelse af forskellige verdensmål fra år til år. I 2022 er eks. verdensmål 3 (Sundhed og trivsel) og 11 (Bæredygtige byer og lokalsamfund) i fokus. Derudover er Målgruppen er blevet udvidet hvert år, og rummer nu alle aldersgrupper i samfundet, og får dermed FN's Verdensmål til at være i fokus meget bredt i kommunen.

FORDELE

Ved at sætte særligt fokus på FN's Verdensmål gennem fælles event i én uge samles kræfterne og der kommer nye og anderledes input, som kan inspirere det daglige arbejde.

ULEMPER

Ved at arbejde med FN's Verdensmål særligt fokuseret i én uge er der en risiko for, at det sættes i baggrunden efterfølgende. Bæredygtighed er ikke en event men skal integreres i alle aktiviteter.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Børn og Unge, Herning Bibliotekerne, de enkelte skoler og dagtilbud

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- ✓ Sundhed
- ✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Ca. 500.000 kr. til Børnefolkemødet. Der søges årligt fonde.

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

BÆREDYGTIG LEVEVIS

INDSATS: Grønne forbindelser og byrum

MÅL: Grønne midtbyer og bæredygtig planlægning

BESKRIVELSE

Understøtte bæredygtighed og kvalitet i de blå og grønne elementer i planer og projekter. Både med fokus på at bevare eksisterende kvaliteter og løfte nye potentialer. Et fokus på at understøtte naturen i byen og skabe grønne åndehuller, kan danne ramme om bedre vilkår for biodiversiteten, skabe bedre sammenhænge og attraktive byrum og give plads til det uformelle møde, bevægelse og rekreative aktiviteter.

Der skal arbejdes for at skabe sammenhæng mellem funktionelle krav, biodiversitet, sundhed og klima, herunder mikroklima.

Gælder i princippet for byer i alle skalaer

Eksempler på konkrete indsatsområder kan være Herning+/forbindelse til midtbyen, en grøn forbindelse fra Lillelund Engpark til Herning Bymidte og forbindelser fra Herning til Knudmosen.

FORDELE

Styrke kvaliteten af byrummene, attraktive opholdssteder, understøtte bevægelse og fællesskaber. Forbedring af mikroklima. Mulighed for at løfte flere indsatser på samme tid

ULEMPER

Hvis der skal skabes mere plads til grønne forbindelser og naturen skal fylde mere i byrummet, kræver det mere plads. Dermed er der mindre plads til noget andet

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Borgere, boligforeninger, virksomheder, institutioner og eventuelt private lodsejere

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

✓ Biodiversitet

✓ Rekreative værdier

✓ Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Anlægsmidler

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

BÆREDYGTIG LEVEVIS

INDSATS: Bæredygtighed og klima i den fysiske planlægning

MÅL: Grønne midtbyer og bæredygtig planlægning

BESKRIVELSE

Den fysiske planlægning favner den brede bæredygtighedsdagsorden, hvor indsats vedr. klima også indgår som en del af en større helhed der rummer rammer for udviklingen.

Det kan komme til udtryk f.eks. som indsats for at styrke rammerne for bæredygtig adfærd, i byudviklingen at sikre omdannelse og fortætning og derved mindske arealforbruget til byudvikling, og samtænke flere funktioner i den fysiske planlægning, ved eksempelvis at søge synergier mellem arealanvendelse til klimasikring og rekreative formål og byggeri.

Af Herning Kommuneplan 2021-2032 fremgår det, at vi vil arbejde for, at klimatilpasning og håndtering af regn- og grundvand vil indgå i arbejdet med eksisterende bydele, ny byudvikling og i natur- og landområder rundt om i kommunen. Derudover arbejdes der på, gennem planlægning at sikre rammerne for en øget produktion af vedvarende energi.

FORDELE

Større kvalitet og helhed i planlægningen

ULEMPER

Fysisk planlægning er i betydelig grad en afvejning af interesser – der ofte kan være modsatrettede, hvor der skal indgås kompromiser eller prioriteres

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Borgere, erhvervsliv

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

✓ Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Anlægsmidler

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

BÆREDYGTIG LEVEVIS

INDSATS: Blå-grøn ring om Herning by

MÅL: Grønne midtbyer og bæredygtig planlægning

BESKRIVELSE

Herning er omkranset af det, vi kalder den blå-grønne ring. Her er der potentiale for at bevare og skabe bedre sammenhæng mellem byen og naturen, og skabe mere kvalitet i den bynære natur til gavn for både borgere og biodiversitet.

I den blå-grønne ring er der gode muligheder for at udnytte landskabet og de stedbundne potentialer til at skabe nye forbindelser til naturen. Det er et af de temaer, der skal udfoldes, når der med afsæt i Herning Kommuneplan 2021-2032 sættes fokus på natur i byen og de bynære arealer. Her skal vi undersøge mulighederne for at bevare og skabe bedre sammenhænge og mere kvalitet i den bynære natur - rekreative muligheder, biodiversitet og klimatilpasning.

Projektet Gjellerup Enge, VM-skoven i Løvbakkerne og udviklingen ved Holing Sø, er eksempler på indsatser, der understøtter den grønne struktur.

FORDELE

Styrke kvaliteten af de bynære områder. Sikre rekreative muligheder. Mulighed for at løfte flere indsatser på samme tid

ULEMPER

Hvis der skal skabes plads til de naturlige grønne og blå forbindelser, kan det få betydning for hvor tæt på man eksempelvis kan planlægge for byudvikling

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Boligforeninger, virksomheder

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

✓ Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Anlægsmidler

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: En stærk position indenfor grøn omstilling giver virksomhederne en konkurrencefordel

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Partnerskaber og symbioser som fundament for innovation og virksomheders grønne omstilling
  - Generelt fokus på at styrke partnerskaber med foreninger, virksomheder og videns institutioner s. 63
  - Bæredygtig Herning s. 64
  - Styrkeposition indenfor brintteknologi s. 65
  - Tekstilsymbiosen s. 66
  - Etablering af tekstilmølle s. 67
  - Bæredygtig detailhandel s. 68
  - Fokus på bæredygtighed og klima i events s. 69
  - Vildbjerg Green City s. 70
- ✓ Omstilling og bæredygtige kompetencer
  - Grønne forretningsplaner s. 71
  - Mulighedskatalog indenfor grøn omstilling s. 72
  - Medarbejdere med de rette bæredygtige kompetencer og mindset s. 73
  - Fokus på innovative løsninger: Climathon s. 74
  - Grønne hubs og virksomhedssamarbejder s. 75
  - Synliggøre gode initiativer og historier på tværs af brancher s. 76

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Generelt fokus på at styrke partnerskaber

MÅL: Partnerskaber og symbioser som fundament for innovation og virksomheders grønne omstilling

BESKRIVELSE

Vi har en lang tradition for at arbejde i og med partnerskaber.

Partnerskaber med erhvervsliv, foreninger og vidensinstitutioner er fundamentet for den grønne omstilling. Flere partnerskaber er allerede en realitet og vil forventeligt få en stor rolle i omstillingen og nye partnerskaber vil komme til efterhånden som nye muligheder viser sig.

Herning Kommune vil generelt være opsøgende og understøtte partnerskaber og samarbejder på tværs af sektorer og brancher, som kan være med til at sikre og styrke virksomheders grønne omstilling, innovation og vækst.

FORDELE

Herning Kommune har mulighed for at spille en faciliterende rolle og dermed være med til at få aktører og viden til mødes.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Alle aktører med interesse for grøn omstilling. Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande, Bæredygtig Herning, AU Herning

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Bæredygtig Herning

MÅL: Partnerskaber og symbioser som fundament for innovation og virksomheders grønne omstilling

BESKRIVELSE

Bæredygtig Herning er blevet til på Herning Kommunes initiativ og er delvist finansieret af Herning Kommune og delvist af foreningens medlemmer.

Det er en medlemsorganisation, der er etableret for at skabe bæredygtig vækst og udvikling gennem partnerskaber mellem kommunens forskellige aktører. Bæredygtig Herning har en bestyrelse og et advisoryboard med 25 lokale repræsentanter fra forskellige dele af erhvervs-, uddannelses- og kulturlivet.

Målet er at skabe samarbejde og partnerskaber på tværs af erhvervsliv, uddannelse, borgere og kommune, som understøtter den bæredygtige udvikling generelt, med særligt fokus på bæredygtig vækst i erhvervslivet. Flere initiativer er sat i gang pt. og flere vil komme til i de kommende år.

Indsatsen er et fortsat fokus på at styrke og udvikle Bæredygtig Herning.

FORDELE

Kraftig motor i den bæredygtige omstilling i Herning kommune.
Rammer bredt og handler på den brede bæredygtige omstilling.

ULEMPER

ANSVARLIG

Bæredygtig Herning

VIGTIGE AKTØRER

Herning Kommune, Erhvervslivet og en lang række aktører med interesse i bæredygtig udvikling

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- ✓ Biodiversitet
- Rekreative værdier
- ✓ Sundhed
- ✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Allerede afsat
ramme på 4 mio. kr.

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Styrkeposition indenfor brintteknologi

MÅL: Partnerskaber og symbioser som fundament for innovation og virksomheders grønne omstilling

BESKRIVELSE

Herning Kommune har allerede i dag en styrkeposition indenfor brintteknologi, idet der er flere virksomheder beliggende i kommunen, som på forskellig vis beskæftiger sig med brint og brintteknologi. Derudover er der flere virksomheder på vej, som arbejder med brintteknologi og andre områder indenfor Power-To-X.

Målet er at udbygge denne styrkeposition i de kommende år. Dette vil ske i samarbejde med Bæredygtig Herning, Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande, Center for Energi Teknologi ved Aarhus Universitet samt relevante virksomheder.

FORDELE

Vigtig del af den grønne omstilling, hvor teknologien bl.a. skal være med til at omstille vores tunge transport. Skabelse af nye arbejdspladser.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Bæredygtig Herning, Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande, Center for Energi Teknologi og relevante virksomheder.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Tekstilsymbiose Herning

MÅL: Partnerskaber og symbioser som fundament for innovation og virksomheders grønne omstilling

BESKRIVELSE

Projektet har en målsætning om at sikre bedst mulig udnyttelse af tekstilressourcerne. Sammen med en række centrale spillere og 25 lokale virksomheder vil vi afprøve innovative systemer, som kan motivere og inspirere til udviklingen af nye cirkulære forretningsmodeller, der mindsker miljøpåvirkningen. Tekstilsymbiose Herning er et 2-årigt projekt (2021-2022) støttet med 9,05 mio. kr. fra Den Europæiske Regionalfond og 3,44 mio. kr. fra de decentrale erhvervsfremmemidler. Der arbejdes på at gøre det til en blivende konstruktion med erhvervs- og videnskabsmæssigt epicenter i Herning Kommune fra 2023, herunder etablering af en tekstilmølle.

Konkret skal projektet:

- Samle lokale og nationale aktører i en symbiose, der kan eksperimentere med tekstilressourcer.
- Udføre pilotprojekter med 25 lokale virksomheder, der vil integrere tekstilressourcer i en forretningsmodel.
- Skabe samarbejde og netværk mellem innovative iværksættere, etablerede SMV'er og større virksomheder.

FORDELE

Tekstilbranchen er en af de mest miljøbelastende og står også for en stor CO2-udledning

ULEMPER

ANSVARLIG

Lifestyle & Design Cluster

VIGTIGE AKTØRER

Herning Kommune, Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande, Bæredygtig Herning, Erhvervshus Midtjylland, VIA Design.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Etablering af tekstilmølle

MÅL: Partnerskab og symbioser som fundament for innovation og virksomheders grønne omstilling

BESKRIVELSE

En tekstilmølle river kasserede tekstiler som fx tøj, møbelstof og sengelinned itu og spinder det til nyt tekstil. Det er dermed en miljøvenlig metode til at genanvende brugte tekstiler samtidig med at de genanvendte tekstiler erstatter produktionen af nyt tekstil.

De fleste tekstiler kan genanvendes flere gange før fibrene ikke længere kan bruges til tøj. Og selv herefter vil materialet kunne bruges til fx isoleringsmateriale.

Det er naturligt, at Herning Kommuner med en historisk tekstilproduktion understøtter etableringen af en tekstilmølle og dermed fortsætter tekstileventyret ved at skabe bæredygtige tekstiler, som vil kunne tiltrække nye virksomheder til området.

FORDELE

Sparer mange ressourcer til produktion af nye tekstiler, og nedsætter mængden af affald til forbrænding.

ULEMPER

ANSVARLIG

Private aktører og Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Alle aktører involveret i tekstilsymbiose-samarbejdet.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i forbindelse med konkret projekt

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Bæredygtig detailhandel

MÅL: Partnerskab og symbioser som fundament for innovation og virksomheders grønne omstilling

BESKRIVELSE

Målet er, at Herning Kommunes nuværende og fremtidige detailhandel bliver førende i bæredygtig omstilling, så kunder kan handle med omtanke for vores fælles ressourcer. Indsatsen skal ses som en måde at binde flere prioriterede dagsordner i Herning Kommune sammen, f.eks. at øge den strategiske tiltrækning af bæredygtig detailhandel og showrooms til midtbyen, at få de studerende ind til byen og fremvise bæredygtige studieprojekter, at fremvise det øvrige erhvervs bæredygtige produkter samt at skabe synlighed af eksisterende bæredygtige indsatser som Bæredygtig Herning og Tekstilsymbiose Herning.

Projektet vil skabe en fælles fortælling samt erfaringer og tværgående indsatser inden for den bæredygtige dagsorden i midtbyen. Målet er, at såvel det stærke fundament etableret i de to års projektperiode, samt at de mange erfaringer kan udgøre både en model og en motor for implementering af bæredygtig omstilling i den øvrige detailhandel i Herning Kommune. Indsatsen er født af og skal lykkes i stærke partnerskaber på tværs af lokale aktører.

FORDELE

Klæde detailhandlen på til bæredygtig efterspørgsel og giver konkurrencefordel pga. ressourcebesparelser. Giver borgerne mulighed for bæredygtige valg.

ULEMPER

CO2 resultatet er svært målbart og relativt langsigtet

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

CityForeningen, Bæredygtig Herning, VisitHerning, Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande, Uddannelsesby Herning

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Bred, men svær målbar CO2-reduktion på den lange bane

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Fokus på bæredygtighed og klima i events

MÅL: Partnerskaber og symbioser som fundament for innovation og virksomheders grønne omstilling

BESKRIVELSE

Herning Kommune er kendt og anerkendt såvel nationalt som internationalt for især event-, messe-, idræt- og erhvervsturisme. Det er en styrkeposition, som løfter en lang række følgerhverv i hele området.

Vi vil også være førende nationalt og internationalt i fremtiden. Derfor er det vigtigt, at vi som destination arbejder på at gøre oplevelsesøkonomien mere bæredygtig. Både fordi det giver mening at arbejde mere klimavenligt, og fordi det efterspørges af både arrangører og gæster. Det er et vigtigt konkurrenceparameter, når vi f.eks. ansøger om de store mesterskaber.

Store events med mange gæster vil have et klimaaftryk. Der kan dog arbejdes med at minimere det på flere forskellige områder, eksempelvis energi, mad, produktion, affald og transport.

Vi vil bl.a. udarbejde en form for hvidbog for, hvordan man kan arbejde med at afvikle mere bæredygtige events. Opgaven skal løftes i tætte samarbejder med VisitHerning, Messecenter Herning, Bæredygtig Herning samt den samlede værdikæde, eksempelvis hotellerne og detail- og

FORDELE

Mindre klimaaftryk i den enkelte event. Udbredelse og vidensopbygning på tværs af events, sportsgrene og forbund. Styrket konkurrenceposition.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

VisitHerning, Bæredygtig Herning, MCH, idrætsforbund, internationale rettighedshavere og andre turismeaktører.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Vildbjerg Green City

MÅL: Partnerskaber og symbioser som fundament for innovation og virksomheders grønne omstilling

BESKRIVELSE

Med udgangspunkt i - og i samarbejde med - de lokale virksomheder og erhvervsforeningen i Vildbjerg udvikles der en masterplan og tilhørende fundingplan for projektet 'Vildbjerg Green City'. Projektet gennemføres i samarbejde med de relevante kommunale enheder og lokale virksomheder, foreninger og borgere. Projektets kortlægning og tekniske interesseområder er bl.a., men ikke eksklusivt, PtX, energieffektivisering, energisamarbejde og deleøkonomiske ordninger ved fx mobilitet.

Formålet med projektet er at bidrage til virksomhedernes grønne energiforsyning og dermed øge deres konkurrencekraft. Et andet formål med projektet er at øge byens borgeres stolthed og øge Vildbjergs tiltrækningskraft bosætningsmæssigt.

Projektet er et lokalt initiativ, som understøtter Herning Kommunes overordnede strategi om at understøtte en bæredygtig udvikling. Herning Kommune ønsker med dette tiltag at støtte de visionære planer hos de lokale virksomheder og erhvervsforeningen i Vildbjerg. Projektet vil derfor kunne fungere som en prøvehandling til videre udbredelse efterfølgende, hvis dette ønskes.

FORDELE

Understøtter bæredygtig omstilling, hvor den opstår. Indsatsen udspringer af borgernes og lokale virksomheders eget ønske.

ULEMPER

ANSVARLIG

Bæredygtig Herning

VIGTIGE AKTØRER

Herning Kommune

Vildbjerg Erhvervsforening og Bæredygtig Herning

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Energifællesskab er i fokus, så der vil være CO2-besparelse. Omfang er endnu ukendt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

3-400.000 kr. til realisering.

Udviklingsmidler er afsat

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer.

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Grønne forretningsplaner

MÅL: Omstilling og grønne kompetencer

BESKRIVELSE

Det overordnede formål med projektet er at fremme og fremhæve den grønne omstilling blandt virksomheder i Herning Kommune i samarbejde med Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande. Det kan blandt andet være ved at tilbyde vejledning i at skabe en mere grøn forretning og at skabe et samspil mellem det lokale erhvervsliv og andre lokale eller landsdækkende aktører inden for den bæredygtige dagsorden. Aktørerne kan bl.a. være Bæredygtig Herning, Lifestyle & Design Cluster, Erhvervshus Midtjylland og AU som er med til at realisere ambitionerne, forfølge potentialet og imødegå udfordringerne indenfor bæredygtighed for virksomheder i Herning Kommune. Konkret er der flere initiativer i gang:

- Grønne dialog- og ledelsværktøjer, som kan skabe overblik i processen for ledelsen i virksomheden
- Erfa-netværk for Grøn Forretning for virksomheder
- Grønt konsulentnetværk for lokale konsulenter, hvor deres speciale er grøn forretning
- Fremtidigt symbiosesamarbejde gennem værdikædesamarbejder.

FORDELE

Virksomhedsnært, konkret, agilt, behovsorienteret gennem Erhvervsrådet
Klæde virksomhederne på til den grønne omstilling.

ULEMPER

Vi er ikke direkte hands on

ANSVARLIG

Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande

VIGTIGE AKTØRER

Virksomheder, Bæredygtig Herning og Herning Kommune

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

✓ Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Allerede afsat ramme
400.000 kr./år

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Mulighedskatalog indenfor grøn omstilling

MÅL: Omstilling og grønne kompetencer

BESKRIVELSE

I samarbejde med Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande samt Bæredygtig Herning udarbejdes et mulighedskatalog, som indeholder eksempler på virksomheders initiativer og indsatser indenfor grøn omstilling.

Mulighedskataloget skal have et lokalt udgangspunkt og kunne fungere som konkret inspiration for andre virksomheder, som ønsker at komme i gang med en grøn omstilling eller tage de næste skridt.

Mulighedskataloget tænkes sammen med Erhvervsløftet, Herning Kommunes styrkepositioner og erhvervsindsatser.

FORDELE

Konkret, lokal inspiration til handling.

ULEMPER

ANSVARLIG

Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande.

VIGTIGE AKTØRER

Herning Kommune, Bæredygtig Herning, Virksomheder, brancheorganisationer, foreninger mv.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Medarbejdere med de rette bæredygtige kompetencer og mindset

MÅL: Omstilling og bæredygtige kompetencer

BESKRIVELSE

Behovet for bæredygtige løsninger stiller krav til nye løsninger, nye standarder, certificeringer og lignende. Derfor ses allerede nu en øget efterspørgsel i såvel den private som offentlige sektor efter medarbejdere med bæredygtige kompetencer. Pt. er der et stort spænd i efterspørgslen – fra konkrete certificeringsniveauer til brede og generelle bæredygtighedskompetencer.

I Herning arbejder uddannelsesstederne med bæredygtighed i forskellig grad. Fokus på dette er tiltagende og Herning Kommune understøtter dette arbejde. Derudover vil Herning Kommune i samarbejde med Bæredygtig Herning afdække behovet for bæredygtige kompetencer blandt virksomhederne mhp. at udvikle forløb målrettet studerende i sidste del af deres studietid og/eller dimittender.

Forløbet vil blive udviklet og afviklet i tæt samarbejde med virksomheder og Aarhus Universitet.

FORDELE

Virksomheder i Herning Kommune tilføres bæredygtige kompetencer – hvilket vil øge virksomhedernes evne til at vælge bæredygtige løsninger og drive virksomheder bæredygtigt.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Bæredygtig Herning, Erhvervs- og videregående uddannelser i Herning.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Fokus på innovative løsninger: CLIMATHON

MÅL: Omstilling og bæredygtige kompetencer

BESKRIVELSE

Climathon er et to dage langt hackaton i uge 43, hvor studerende (i 2022 140 studerende) arbejder med virksomhedscases, der skal løse klimaudfordringer inden for tekstilområdet. Løsningerne skal være med til at sætte Herning på verdenskortet som bæredygtig, progressiv og klimavenlig tekstilby. Climathonen er et koncept udviklet af Climate KIC, som er et EU-støttet klima- og innovationsinitiativ. Climathon afholdes i forskellige storbyer, og formålet er at løse klimaudfordringer af væsentlig karakter, og det skal være et [...] *focused problem that touches on a local climate-change related issue in your city.*

I Herning er det besluttet, at problemet skal være fokuseret på tekstilressourcer/-affald, og Climathon har også et ben ind i Tekstilsymbiosen Herning.

Udover det overordnede og ambitiøse mål; at løse nogle af de største klimaudfordringer i tekstilindustrien, så skal climathonen også være afsætt for at styrke studerende i Hernings klimabevidsthed og øge deres kompetencer og mulighed for at agere innovativt og bæredygtigt. Alle videregående uddannelsesinstitutioner i Herning (AU, VIA og EAMV) deltager med studerende.

FORDELE

Udvikling af grønne kompetencer

Virksomheder får faglig hjælp til at løse (grønne) cases og til deres grønne omstilling

ULEMPER

ANSVARLIG

HK/Uddannelsesby Herning og Bæredygtig Herning

VIGTIGE AKTØRER

Tekstilsymbiosen Herning/Life Style and Design Cluster
Erhvervsrådet Herning og Ikast-Brande samt de videregående

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

✓ Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Allerede afsat ramme
50.000 kr.

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Grønne hubs og virksomhedssamarbejder

MÅL: Omstilling og grønne kompetencer

BESKRIVELSE

Indsatsen handler om på den ene side at undersøge virksomheders interesse i at være lokaliseret i recycling-fællesskaber og på den anden side at detailplanlægge (i forbindelse med lokalplanlægning) for områder, som giver mulighed for, at virksomheder med sammenfaldende interesser kan lokalisere sig i nærheden af hinanden.

Formålet er at skabe mulighed for at skabe synergi mellem forskellige virksomheders aktiviteter og ønske om fælles grønne løsninger. Det kan eksempelvis være i form af, at en virksomhed kan anvende nabovirksomhedens restprodukter i deres produktion eller en interesse i fælles transport af varer.

FORDELE

Øget fokus på virksomhedssamarbejder, genanvendelse og cirkulær økonomi. Tiltrækning af virksomheder. Branding.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Erhvervsrådet for Herning & Ikast-Brande, Bæredygtig Herning

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

INDSATS: Synliggøre gode initiativer og historier på tværs af brancher

MÅL: Omstilling og grønne kompetencer

BESKRIVELSE

På tværs af brancher efterspørges muligheden for at synliggøre initiativer og gode fortællinger om virksomheders grønne omstilling i Herning Kommune.

I samarbejde med Bæredygtig Herning og Erhvervsrådet Herning og Ikast-Brande sættes der fokus på synliggørelse og videreformidling af gode initiativer og historier fra lokale virksomheder.

En del af synliggørelsen kan være en platform for erfaringsudveksling mellem virksomheder. Ved at skabe rammer for at virksomheder mødes, dannes grobund for at vidensudveksle og inspiration på tværs.

FORDELE

Synliggørelse af handling samt mulig inspiration for andre virksomheder.

ULEMPER

ANSVARLIG

Bæredygtig Herning

VIGTIGE AKTØRER

Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande, virksomheder, Herning Kommune mv.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ressourcer

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

HERNING KOMMUNE SOM VIRKSOMHED

HERNING KOMMUNE SOM VIRKSOMHED

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: 70% reduktion af CO₂-udledning fra Herning Kommune som virksomhed
- ✓ 2050: Klimaneutral kommune

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Udarbejde en grøn forretningsplan for Herning Kommune som virksomhed (360°)
  - Udarbejde en grøn forretningsplan for Herning Kommune som virksomhed(360°) s. 79
- ✓ Medarbejdere som klimakompetente ambassadører
  - Medarbejdere som klimakompetente ambassadører s. 80

HERNING KOMMUNE SOM VIRKSOMHED

INDSATS: Grøn forretningsplan for Herning Kommune

MÅL: Plan for kommunens egen nedbringelse af udledninger (360°)

BESKRIVELSE

Herning Kommune ønsker at gå foran i den grønne omstilling ved at indarbejde klima og bæredygtighed på tværs i organisationen. Herning Kommune vil derfor i løbet af 2023 udarbejde en plan for, hvordan kommunens egne CO2-udledninger kan reduceres.

Det er vigtigt, at der arbejdes med klima og bæredygtighed i hele organisationen, idet det må forventes, at alle kan og skal bidrage med reduktionstiltag i en eller anden form. Det skal ske på baggrund af fælles mål og viden, men med lokalt /decentralt fokus, så afdelinger, forvaltninger og medarbejdere kan se en mening med og få ejerskab til at gennemføre ændringer.

Tiltag kan være:

- Bæredygtighedsstrategi for kommunale byggerier som indeholder krav og anbefalinger som skal inspirere til at byggeriet udviklet sig med fokus på klima og bæredygtighed.
- At kommunen generelt indkøber mere bæredygtigt og klimavenligt, ved f.eks. at løfte niveauet af bæredygtighed på udbuds- og indkøbsområdet.
- Omstilling af Herning Kommunes bilflåde til emissionsfrie drivmidler.

FORDELE

Vi går foran. Eksterne aktører kan søge inspiration og viden fra Herning Kommunes egen proces i at indarbejde bæredygtighed og klima på tværs i organisationen. Lokalt ejerskab i organisationen.

ULEMPER

Nye arbejdsrutiner og vaner tager tid at ændre.

ANSVARLIG

Herning Kommunes
direktion

VIGTIGE AKTØRER

Alle forvaltninger i Herning Kommune

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Kan på sigt måles i CO2-reduktioner.

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i planen

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer. Decentrale planer, central koordinering og opfølgning

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

HERNING KOMMUNE SOM VIRKSOMHED

INDSATS: Medarbejdere som klimakompetente ambassadører

MÅL: Medarbejdere som klimakompetente ambassadører

BESKRIVELSE

Målet er at gøre Herning Kommunes medarbejdere til klimakompetente ambassadører i forhold til at fremme den grønne omstilling og være i stand til at træffe klimabevidste valg både på arbejdspladsen og hjemme.

Herning Kommune ønsker at klima og bæredygtighed skal tænkes ind på tværs i organisationen, og at alle medarbejdere skal have viden om klima og bæredygtighed. Medarbejderne er vigtige medspillere i at finde reduktionsmuligheder og er også potentielle innovatører i forhold til kommunens fremtidige omstillingsmuligheder. I ønsket om at mobilisere og engagere borgerne generelt giver det også god mening, at kommunens medarbejdere har en viden, som giver dem mulighed for også at være klimakompetente ambassadører som borgere – og ikke kun professionelt.

Det betyder, at der skal udvikles og gennemføres en intern proces og uddannelse, som giver medarbejderne viden om klima og effektfulde handlemuligheder både professionelt og privat. SDG gruppens arbejde med at udbrede bæredygtighed på tværs i kommunen kan være med til at understøtte dette arbejde.

FORDELE

Medarbejdere er troværdige eksterne ambassadører. Alle kan bidrage aktivt i Herning Kommune indsats for at være en bæredygtig kommune.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommunes
Direktion

VIGTIGE AKTØRER

Forvaltninger i Herning Kommune, Herning Kommunes Byråd, alle afdelinger og medarbejdere i Herning Kommune

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

Konkrete projekter kan have en CO2-reducerende effekt.

MERVÆRDIER

✓ Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares i planen

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

KLIMATILPASNING

KLIMATILPASNING

VORES MÅL FOR KLIMATILPASNING

- ✓ Sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde for kommunens borgere, virksomheder og miljø

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Den eksisterende klimatilpasningsplan skal revideres inden 2025 og alle relevante farer skal indarbejdes.
  - Revision af klimatilpasningsplan s. 83

Klimatilpasning

INDSATS: Revision af klimatilpasningsplan

MÅL: Klimarobust kommune i 2050

BESKRIVELSE

Herning Kommune vil inden 2025 udarbejde en ny klimatilpasningsplan. Planen skal være en helhedsplan som dækker hele vandkredsløbet, så der tages højde for vand fra oven, fra neden og fra siderne. Klimatilpasningsplanen har særligt til formål at kortlægge og beskrive problemstillinger i forhold til klimaændringer og konsekvenserne heraf.

Klimatilpasningsplanen udarbejdes med baggrund i det datagrundlag, der er skabt i forbindelse med arbejdet med DK2020. Derfor skal planen udvides så den også behandler emner som tørke, hede og vind og dermed omhandler alle relevante klimarisici. En ny klimatilpasningsplan vil dermed medvirke til målet om at skabe en mere klimarobust kommune.

Klimatilpasningsplanen udarbejdes i et tæt samarbejde med kommunens spildevandsforsyning Herning Vand A/S.

FORDELE

En klimatilpasningsplan vil give et tværgående grundlag for arbejdet med klimatilpasning og klimatilpasset planlægning i kommunen.

ULEMPER

Ingen

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Herning Vand A/S, Rådgiver m.fl.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- ✓ Biodiversitet
- ✓ Rekreative værdier
- ✓ Sundhed
- ✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VAND

VAND

VORES MÅL FOR KLIMATILPASNING

- ✓ Sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde og gavn for kommunens borgere, virksomheder og miljø

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Udnytte klimaudfordringen positivt med rekreative og naturmæssige tiltag, der er til glæde for kommunens borgere og virksomheder
  - Klimatilpasset planlægning s. 87
  - Udpege arealer til opmagasinering af vand s. 88
  - Sikring af den blå-grønne infrastruktur i Herning by s. 89
- ✓ Se muligheder og ikke begrænsninger i forhold til de forestående klimaændringer
  - Sammentænkning af klimatilpasning og oversvømmelse af lavbundsarealer s. 90
- ✓ Beskytte kommunens værdier i byggerier, infrastruktur, jordbrug og landskab
  - Regnvand og spildevand hver for sig s. 91
  - Helhedsorienteret vandplanlægning s. 92
  - Servicemål for vand på terræn s. 93
  - Udpegning af skybrudsveje s. 94
- ✓ Sætte fokus på at håndtere regnvand og grundvand
  - Benytte erfaringer fra EU-projekt til håndtering af højtstående grundvand s. 95
  - Information til borgere og virksomheder om kommende klimaændringer og mulige løsningstiltag hvor ejer selv har ansvar s. 96
  - Udarbejde en vejledning til en regnvandshåndteringsplan s. 97
- ✓ Forebygge mod oversvømmelse med lokale løsninger
  - Lokal afledning af regnvand s. 98

VAND

INDSATS: Klimatilpasset planlægning

MÅL: Udnytte klimaudfordringen positivt med rekreative og naturmæssige tiltag

BESKRIVELSE

Kommunen vil gennem klimatilpasset planlægning arbejde med, at der opnås størst mulig synergi mellem indsatser for klimatilpasning og andre interesser såsom natur, friluftsliv, miljø, byudvikling med videre. Hvor det er muligt, skal overfladevand tænkes ind i byplanlægningen som mulighed for rekreative arealer med vand i det grønne rum. Vi skal, i henhold til ny planlov i den kommende kommuneplanperiode, udpege arealer, så kommuneplanen, i større omfang understøtter, forebyggelsen af skader som følge af oversvømmelse. Hvis kommunen vælger at planlægge i de udpegede områder, skal lokalplanen redegøre for, at der etableres afværgeforanstaltninger mod oversvømmelse. Vi vil gennem kommuneplanlægning reservere arealer til håndtering af vand fra skybrud. Det gælder både reservering af grønne arealer i eksisterende byer, der kan få betydning for, at effektiv klimatilpasning af risikoområder kan ske så billigt som muligt, men også for reservering af oplagte arealer udenfor byen. Vi vil i lokalplanlægningen håndtere regnvand lokalt, hvis det er muligt, og samtidig tage hensyn til, hvor vandet vil løbe hen ved skybrudsregn, så oversvømmelse af bygninger begrænses.

FORDELE

At få udpeget egnede arealer til håndtering af vand fra skybrud.
At overfladevand tænkes ind i byplanlægningen som mulighed for rekreative arealer med vand.

ULEMPER

Ingen

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Herning Vand

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

Bæredygtighed
Vækst og arbejdspladser
Biodiversitet
✓ Rekreative værdier
✓ Sundhed
Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VAND

INDSATS: Udpege arealer til opmagasinerings af vand

MÅL: Udnytte klimaudfordringen positivt med rekreative og naturmæssige tiltag

BESKRIVELSE

For at sikre, at der kan ske kontrollerede oversvømmelser i modsætning til skadevoldende oversvømmelser, er det nødvendigt at bruge en højdemodel. Modellen kan anvendes til at vise i hvilken retning vand vil strømme og hvor der er risiko for oversvømmelser. Sammen med skybrudsveje kan der findes områder, der er egnet til kontrolleret oversvømmelse. I byområder er det typisk grønne områder (fodboldbaner, parker og så videre). Men det kan også være "grå-pladser" (sportspladser, p-pladser og så videre). Områderne vil blive udpeget i kommuneplanen og de kan f.eks. laves som "lommeparker" (lille grønt område). De små grønne byrum vil også være til gavn for klimatilpasningen, idet de køler byen på varme dage og optager regnvand på våde dage. Derudover vil der blive undersøgt løsningsmuligheder til opbevaring af regnvand ved meget regn over en længere periode for eksempel i vinterhalvåret.

Kommunen vil sammen med forsyningen være i stand til at finde løsninger, når risikovurderingen er udarbejdet i 2023.

FORDELE

At arbejde med kontrollerede oversvømmelser i stedet for skadevoldende oversvømmelser.
At mindske udgifterne til skader.

ULEMPER

De udpegede områder kan i perioder være vandfyldte

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Herning Vand

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- ✓ Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VAND

INDSATS: Sikring af den blå-grønne infrastruktur i Herning By

MÅL: Udnytte klimaudfordringen positivt med rekreative og naturmæssige tiltag

BESKRIVELSE

En blå-grøn struktur spiller en vigtig rolle i byernes strategier for at tilpasse sig klimaforandringerne og deres konsekvenser, som for eksempel øget nedbør og oversvømmelser. Den blå-grønne struktur skal udvikles og forbedres. Det betyder blandt andet, at den skal sikres og udvides i takt med byudviklingen for at sikre nærhed til både blå og grønne områder i nye byområder. Derudover skal den udbygges ved etablering af flere grønne forbindelser til de grønne områder eller bynær natur. Samtidig skal vandets passage igennem landskabet kombineres med de grønne interesser. Der anlægges i stigende omfang regnvandsbassiner og lignende åbne anlæg til håndtering af regnvand i de bynære områder. Ved nye anlæg i områder, der enten har potentiale til at indgå i den grønne struktur eller allerede indgår i den, bør det derfor sikres, at anlægget tilpasses området og vandelementet bidrager til at højne områdets rekreative værdi.

For at sikre at strukturen indgår i den videre planlægning i kommunen, skal der inden 2025 udarbejdes et webkort over den blå-grønne struktur, som skal kunne tilgås af alle, og som sætter rammerne i forbindelse med den videre udvikling i kommunen.

FORDELE

At sikre plads til både vand og bynær natur.

At mindske risikoen for oversvømmelser af bygninger og øvrig infrastruktur.

ULEMPER

Ingen

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Boligforeninger, grundejerforeninger, borgere og virksomheder

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

✓ Biodiversitet

✓ Rekreative værdier

✓ Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VAND

INDSATS: Sammentækning af klimatilpasning og lavbundsarealer

MÅL: Se muligheder og ikke begrænsninger i forhold til de forestående klimaændringer

BESKRIVELSE

Herningsholm Å løber blandt andet langs den nordlige del af Herning By og modtager her store mængder overfladevand fra både Herning, omegnsbyerne Birk, Hammerum og Gjellerup og fra et stort landbrugsopland. Når det regner meget, stiger vandstanden voldsomt, og da vandstanden ikke altid er faldet igen før den næste byge, er der ved flere lejligheder opstået problemer for de nærliggende arealer og kolonihaver, som dermed er blevet oversvømmede. Området syd for Gullestrup har været udpeget som et klimatilpasningsprojekt (KLIT 4) til opmagasinering af overfladevand for at sikre større kapacitet i Herningsholm Å. Projektet vil resultere i en flytning af ca. 200.000 m³ tørveholdigt jord i et naturbeskyttet område.

Kommunen vil inden 2025 gentænke dette projekt, så der sikres plads til både vand og oversvømmelse af lavbundsjord (tørvejord). Området anvendes i dag rekreativt, og vådområdet vil det meste af året kunne anvendes som naturområde. Der kunne desuden etableres stier med broer og gangbrædder, som kunne sno sig gennem området.

FORDELE

At sammentænke CO2 reduktion med klimatilpasning.
At skabe et unikt bynært naturområde.

ULEMPER

Ingen

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Gullestrup lokalråd, Herning Vand A/S, grønne organisationer, nærliggende lodsejere

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

- Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- ✓ Rekreative værdier
- ✓ Sundhed
- ✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Anlægsmidler og tilskud fra staten

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VAND

INDSATS: Regnvand og spildevand hver for sig

MÅL: Beskytte kommunens værdier i byggerier, infrastruktur, jordbrug og landskab

BESKRIVELSE

Som et led i planen om at tilpasse kommunen til mere vand i fremtiden er adskillelse af spildevand og regnvand i to separate kloaksystemer et vigtigt redskab. Der, hvor der er separeret, undgår man at belaste kloakanlæg og renseanlæg med store regnvandsmængder med store omkostninger til følge, og samtidigt minimeres risikoen for, at borgere i lavtliggende områder får oversvømmede kældre med en blanding af spildevand og regnvand ved ekstremregn. Separering har også stor betydning for det omgivende miljø, da spildevand kan føres i et lukket rør til renseanlægget, så der ikke sker en forurening af vores vandløb og søer i forbindelse med overløb.

Arbejdet med at adskille regn- og spildevand (separatkloakering) i de fælleskloakerede områder i kommunen er i fuld gang – og forventes at løbe mange år frem.

Herning Kommune vil, hvor det giver mening, indgå i fællesprojekter med forsyningen i forbindelse med kloakseparering og kloakreovering. Det vil ske med fokus på lokal håndtering af regnvand, byforskønnelse og klimatilpasningstiltag.

FORDELE

Der vil ikke ske udledning af opspædet spildevand til vandløb og risiko for oversvømmelse af kældre vil minimeres i forbindelse med ekstremregn.

ULEMPER

En meget tidskrævende og dyr proces.

ANSVARLIG

Herning Vand A/S

VIGTIGE AKTØRER

Herning kommune, entreprenører, kloakmestre m.fl.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

✓ Biodiversitet

✓ Rekreative værdier

✓ Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VAND

INDSATS: Helhedsorienteret vandplanlægning

MÅL: Beskytte kommunens værdier i byggerier, infrastruktur, jordbrug og landskab

BESKRIVELSE

Storå-komiteén ønsker at udarbejde en helhedsplan for hele Storå-oplandet. Helhedsplanen skal munde ud i en overordnet plan, der skal kunne håndtere mere vand i Storå-oplandet, dels pga. ændrede afstrømningsmønstre hen over året, men også fordi der forventes mere nedbør. Dette betyder, at det er nødvendigt at identificere arealer, der kan bidrage til at bremse eller tilbageholde vand periodisk i områder, der er velegnede til dette formål samtidigt med at der tages hensyn til vigtige erhvervsområder, arealer udpeget til landbrugsmæssige udvikling og naturområder samt vandområdernes målsætninger/-opfyldelse. Dette kan opnås, bl.a. ved genskabelse af naturlige hydrauliske forhold øverst i vandløbssystemerne eller identificere arealer som midlertidigt kan bremse vandet. Projektet finansieres af Miljøstyrelsen og skal afsluttes i 2022. Resultaterne skal både bruges lokalt i det videre arbejde i komiteén og som inspiration nationalt.

Herning Kommune vil i fællesskab med andre aktører inden 2025 udarbejde en vurdering af de enkelte handlinger fra storåprojektet og samtidigt vurdere, hvornår hvilke tiltag skal udføres.

FORDELE

At få kortlagt mulighederne for at mindske risikoen for oversvømmelser langs vandløbene i Storå-systemet.

ULEMPER

Ingen

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Grønne organisationer, landbrugets organisationer, Miljøstyrelsen og andre kommuner

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VAND

INDSATS: Servicemål for vand på terræn

MÅL: Beskytte kommunens værdier i byggerier, infrastruktur, jordbrug og landskab

BESKRIVELSE

Serviceniveau for vand på terræn er defineret som ”den gentagelsesperiode borgere kan forvente, at forsyningsselskaber og kommuner har sikret til i forbindelse med kraftig regn”. Fastsættelsen af serviceniveauet for regnvand på terræn danner grundlaget for dimensionering af spildevandsselskabets anlæg i forhold til deres håndtering af tag- og overfladevand og serviceniveauet skal fremover tilpasses til hyppigere tilfælde af kraftig regn.

Det endelige serviceniveau vil afhænge meget af områdets karakter, prioriteter, kritisk infrastruktur etc. Det er derfor ikke fordelagtigt at fastlægge ét overordnet serviceniveau for hele kommunen, da det vil føre til over- og/eller underinvesteringer i dimensionering af kloakanlæg.

Herning Kommune vil i samarbejde med forsyningen senest i 2023 foretage en risikovurdering af, hvilke områder og i hvilket omfang fremtidige skybrud vil påvirke kommunen. Derefter skal det beregnes på områdeniveau, hvilke omkostninger og gevinster der er ved at forebygge forskellige klimaskader og hvad det vil koste, hvis ikke der sættes ind på området.

FORDELE

Metoden finder det mest hensigtsmæssige niveau for håndteringen af tag- og overfladevand, så der hverken klimatilpasses for meget eller for lidt ud fra en samfundsøkonomisk synsvinkel.

ULEMPER

Ingen

ANSVARLIG

Herning Kommune og
Herning Vand A/S

VIGTIGE AKTØRER

Boligforeninger, grundejerforeninger, borgere og virksomheder

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VAND

INDSATS: Udpegning af skybrudsveje

MÅL: Beskytte kommunens værdier i byggerier, infrastruktur, jordbrug og landskab

BESKRIVELSE

Vi vil tage højde for vandets naturlige veje, når det regner rigtig meget. Derfor vil vi anvise arealer og retningslinjer for, hvor regnvandet kan ledes hen ved skybrud. Det kan ske ved at udpege områder, hvor der kan være mulighed for at tilbageholde regnvand (vandparkering) i en periode, før der er plads i regnvandssystemet. Udvalgte vejstrækninger kan bruges som skybrudsveje, der kan lede vandet væk til områder, som ikke tager skade.

Skybrudsveje etableres typisk på veje, der er placeret i områderne mellem de overordnede trafik- og handelsveje, da skybrudsveje kan medføre lokalt forringet tilgængelighed.

Inden 2025 skal der udarbejdes en plan over skybrudsveje i kommunen som skal integreres i kommunens kommende klimatilpasningsplan.

FORDELE

At udnytte vandets naturlige veje, så risikoen for skader kan reduceres.
At skybrudsveje tænkes ind i nye lokalplaner.

ULEMPER

Ekstra udgifter til skybrudsveje i eksisterende byområder.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Herning Vand A/S

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- Biodiversitet
- Rekreative værdier
- Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Udgifter til plan og etablering

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VAND

INDSATS: Benytte erfaringer fra EU-projekt til håndtering af højtstående grundvand

MÅL: Sætte fokus på at håndtere regnvand og grundvand

BESKRIVELSE

I forbindelse med klimaforandringerne og den fremtidig separering og tætning af kloaksystemet forventes grundvandet at stige, og dermed påvirke den terrænnære grundvandsstand, som i nogle byområder allerede står højt i dag. Denne stigning kan medføre et øget behov for at beskytte kulturelle og samfundsmæssige værdier.

Herning Kommune og Herning Vand har sammen med GEUS, Århus Universitet og Region Midtjylland været med i et EU-finansieret projekt ved navn Topsoil. Formålet med projektet var at undersøge forskellige klimatilpasningsscenerier til afhjælpning af problemet med stigende grundvand, samt at påvirke lovgivningen, da det juridisk ikke er muligt at benytte løsningerne i dag. For at kunne hjælpe berørte grundejere med at løse problemet med højtstående grundvand, fortsættes arbejdet med at påvirke den lovgivende proces. Derudover benyttes erfaringerne fra Topsoilprojektet i forbindelse med ny planlægning, så natur, vandløb, grundvand og borgere bliver tilgodeset.

FORDELE

På sigt at kunne planlægge mod oversvømmelse i forbindelse med højtstående grundvand.

ULEMPER

Der skal en lovgivningsændring til for fx at etablere en 3. ledning til højtstående grundvand.

ANSVARLIG

Herning Kommune og
Herning Vand

VIGTIGE AKTØRER

Christiansborg, KL og DANVA

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

0,5 årsværk

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VAND

INDSATS: Information til borgere og virksomheder om kommende klimaændringer

MÅL: Sætte fokus på at håndtere regnvand og grundvand

BESKRIVELSE

Der skal skabes en løbende inddragelse af borgere og virksomheder, et konstant flow af information, og sikres en opbakning omkring arbejdet med vandhåndtering. Samtidig har kommunikationen det formål, at den skal vedligeholde og videreudvikle de centrale partnerskaber, som er så vigtige for, at klimaplanen kan gennemføres. Derfor er det vigtigt, at processen omkring planen bliver både åben og gennemsigtig, så borgere og andre interessenter føler sig hørt og set. Det er derfor også vigtigt, at de kommende tiltag bliver gennemført i tæt samarbejde – både internt i forvaltningen og med eksterne aktører. For at kommunikationen kan blive effektiv, skal der anvendes mange forskellige kanaler. Vi rammer forskellige målgrupper, afhængigt af, om vi skriver på kommunens hjemmeside, i de traditionelle medier eller på sociale medier. Derfor er det vigtigt, at disse medier og deres brug overvejes nøje i det strategiske arbejde med kommunikationen.

Der skal inden 2025 udarbejdes en informationskampagne for at oplyse kommunens borgere, virksomheder og andre interessenter om vigtigheden af vandhåndtering.

FORDELE

At øge engagementet omkring og forståelsen af klimaudfordringerne.
At målrette kommunikationen til både borgere, virksomheder og andre interessenter.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Kommunikationsafdelingen, Erhvervsrådet, grundejerforeninger, medierne

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

Bæredygtighed
Vækst og arbejdspladser
Biodiversitet
Rekreative værdier
Sundhed
✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VAND

INDSATS: Udarbejde en vejledning til en regnvandshåndteringsplan

MÅL: Sætte fokus på at håndtere regnvand og grundvand

BESKRIVELSE

Med udsigt til de kommende års klimaforandringer med mere og kraftigere regn, der kan forvolde skader på bygninger og infrastruktur, er det vigtigt at tænke vandet ind som en naturlig del af den fysiske planlægning.

I forbindelse med udarbejdelse af en lokalplan kan der jf. planloven stilles krav til en bygherre om udarbejdelse af en regnvandshåndteringsplan for det konkrete område.

Herning Kommune vil derfor senest i 2023 udarbejde en vejledning til en regnvandshåndteringsplan som hjælp til kommende bygherrer, hvor kommunen vil forlange, at der skal udarbejdes en regnvandshåndteringsplan for et nyt område.

Formålet med vejledningen er at undgå risiko for oversvømmelser i og udenfor området, samt at sikre areal til håndtering af både hverdagsregn og ekstremregn.

FORDELE

Begrænse skader fra oversvømmelse ved ekstremregn.
Indtænke vand rekreativt i planlægningen af nye områder.

ULEMPER

Ingen

ANSVARLIG

Herning Kommune og
Herning Vand A/S

VIGTIGE AKTØRER

Private og offentlige bygherrer

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

Bæredygtighed
Vækst og arbejdspladser
Biodiversitet
Rekreative værdier
Sundhed
Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressource

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VAND

INDSATS: Lokal afledning af regnvand (LAR)

MÅL: Forebygge mod oversvømmelse med lokale løsninger

BESKRIVELSE

Der er i dag en række aktuelle forhold, der lægger op til at ændre den måde vand håndteres og bruges på i byen. Kommunen og borgerne er nødsaget til at forholde sig aktivt til klimaændringerne med mere vand med større intensitet samt miljøfremmede stoffer og nedslidte kloakker. Andre forhold, som skal spille sammen med byens vand, er befolkningens ønsker om leg, grønne arealer og oplevelser i bymiljøet, samt den voksende byudvikling og by fortætning.

Der hvor områder er nedsivningsegnete, eller hvor det ellers er muligt, vil vi etablere åbne grøfter og bassinanlæg og dermed gøre LAR (Lokal Afledning af Regnvand) til et attraktivt element som vil give et spændende byrum med rekreative løsninger. Derudover skal borgere opfordres til at tænke LAR-løsninger som grønne tage, regnbede, render/grøfter, permeable belægninger mm. ind, når der bygges nyt eller renoveres ejendomme.

Inden 2025 skal der laves demonstrationsprojekter, der viser anvendelsen af lokale LAR-løsninger.

FORDELE

LAR er en god idé til minimering af regnvand der løber i kloakken samt at udnytte en ressource der allerede findes og som med tiden bliver til drikkevand.

ULEMPER

Kan ikke benyttes alle steder.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Borgere og virksomheder

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

✓ Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressource

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

TØRKE

TØRKE

VORES MÅL FOR KLIMATILPASNING

- ✓ Sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde o gavn for kommunens borgere, virksomheder og miljø

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ **Mindske risiko for naturbrande**
  - Udarbejde en beredskabsplan for tørke s. 101
- ✓ **Mindske risiko for udtørring af vandløb**
  - Træplantning langs små vandløb s. 102
- ✓ **Sikring og prioritering af vandressourcer**
  - Beredskabsplan for vandindvending under tørke s. 103

TØRKE

INDSATS: Udarbejde en beredskabsplan for tørke

MÅL: Mindske risiko for naturbrande

BESKRIVELSE

Herning Kommune har i dag en række beredskabsplaner, f.eks. for oversvømmelse, skybrud, tøbrud og for ekstreme vejrforhold, men ingen beredskabsplan for tørke.

I Klimaplanens første planperiode og inden 2025 skal det vurderes, om tørke er en reel fare i Herning Kommune og om der skal udarbejdes en beredskabsplan for ekstremhændelser med tørke. I forbindelse med en eventuel udarbejdelse af en ny beredskabsplan for tørke, skal de relevante aktører i første omgang afgrænses, hvorefter beredskabsplanen skal udarbejdes. En beredskabsplan skal blandt andet sikre, at risikoen for naturbrande minimeres.

FORDELE

Mindske antallet af naturbrande.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune
Beredskabet

VIGTIGE AKTØRER

De lokale brandmyndigheder, Landbruget og Hedeselskabet DK

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressource

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

TØRKE

INDSATS: Træplantning langs små vandløb

MÅL: Mindske risiko for udtørring af vandløb

BESKRIVELSE

Klimaforandringerne kan få betydelige konsekvenser for livet i mindre vandløb. For mindre vandløb vil genskabelse af vådområder i ådalene og en samtidig afskæring af dræn være med til at dæmpe ekstreme i vandføringen. Etablering af bevoksninger med elletræer vil modvirke erosion af brinker, og skyggen fra træerne vil kunne mindske store temperaturudsving om sommeren, når vandføringen er lille. Det er netop her i de små vandløb vi ofte finder værdifulde levesteder for rentvandsarter og ørreder.

Herning Kommune vil inden 2025 udføre en oplysningskampagne om fordelene ved træplantning langs små vandløb. Kampagnen vil blive lavet i samarbejde med eksempelvis Sagro, private vandløbslaug og andre interessenter.

Inden 2030 vil kommunen skabe et overblik over kommunale vandløbsstrækninger for at undersøge, om der vil være steder, hvor kommunen skal plante træer.

FORDELE

At sikre levestederne i højt miljømålsatte vandløb. At skabe synergi med klima/lavbundsprojekter

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune og private

VIGTIGE AKTØRER

Landbruget og grønne organisationer

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

✓ Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Udgifter til træplantning

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

TØRKE

INDSATS: Beredskabsplan for vandindvinding i tørkeperioder

MÅL: Sikring og prioritering af vandressourcer

BESKRIVELSE

Ved længere tørkeperioder kan der ske en alvorlig påvirkning af afgrøder og naturområder. En beredskabsplan skal sikre at der foretages den fornødne prioritering af vandindvinding til drikkevand, afgrøder til sikring af fødevarerproduktion, afgrøder til husdyr samt sikring af vand til dyrehold. Derudover skal beredskabsplanen medvirke til at sikre en prioritering af vandindvindingen, så grundvandsressourcen opretholdes og beskyttet natur ikke ødelægges.

Dette vil også betyde, at der må forventes at være enkelte særligt sårbare områder i forhold til grundvand og natur som gør, at der ikke her kan ske en øget vandindvinding i tørkeperioder. Dertil kommer sikring af vand til brandslukning hvor det må forventes, at særligt små vandforsyninger vil få det svært over lange tørkeperioder.

Herning Kommune vil inden 2025 udarbejde en beredskabsplan for indvinding af vand i tørkeperioder.

FORDELE

Fødevarerproduktionen opretholdes og grundvandet sikres, så der fortsat kan leveres det nødvendige drikkevand og de nødvendige varer til befolkningen.

ULEMPER

Risiko for påvirkning af natur herunder tørlægning af mindre vandløb og åer.

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Herning Kommune, Vandværker i Herning Kommune, Landbrugets organisationer, Beredskabet

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- ✓ Vækst og arbejdspladser
- ✓ Biodiversitet
- Rekreative værdier
- ✓ Sundhed
- ✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Afklares ifb. med udvikling af beredskabsplanen

MEDARBEJDERRESSOURCER

0,5 årsværk

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

HEDE

HEDE

VORES MÅL FOR KLIMATILPASNING

- ✓ Sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde o gavn for kommunens borgere, virksomheder og miljø

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Påvirkning af mikroklimaet gennem byudvikling
  - Planlægning med grønne tage s. 107
- ✓ Indsats over for den enkelte borger
  - Udarbejde en beredskabsplan i forbindelse med hedebløge s. 108

HEDE

INDSATS: Planlægning med grønne tage

MÅL: Påvirkning af mikroklimaet gennem byudvikling

BESKRIVELSE

Herning Kommune vil arbejde for, at der kommer flere både nye og eksisterende bygninger med grønne tage bl.a. ved at tænke det ind i den kommunale planlægning, når det er relevant. Med grønne tage kan opholdsrum på tage og tilgrænsende altaner (samt bag tilgrænsende vinduer) opnå mere behagelige temperaturer og større brugsværdi i varme perioder. De grønne tages lavere overfladetemperatur påvirker lufttemperaturen i op til ca. 2 m over taget, og vind fra grønne tage vil være køligere end vind fra mørke, tørre tage. Den lavere overfladetemperatur i kombination med opbygningens isolerende effekt reducerer desuden varmeoverførslen gennem taget, og gør indeklimaet under taget mere behageligt og mindsker dermed et evt. energiforbrug til køling i den underliggende bygning. I varme perioder holder grønne tage en lavere og mere stabil overfladetemperatur pga. vegetationens kølende effekt om sommeren. Grønne tage øger desuden biodiversiteten i byerne.

Herning kommune vil inden 2025 udarbejde en oplysningskampagne til bygherrer og borgere om gevinsterne ved at tænke grønne tage ind i forbindelse med bæredygtigt byggeri.

FORDELE

At grønne tage isolerer bygninger og mindsker elforbruget til køling og dermed sparer CO2

ULEMPER

At det kan være dyrt at etablere grønne tage på eksisterende bygninger

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Bygherrer

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

- ✓ Bæredygtighed
- Vækst og arbejdspladser
- ✓ Biodiversitet
- Rekreative værdier
- ✓ Sundhed
- Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

HEDE

INDSATS: Udarbejde en beredskabsplan i forbindelse med hedebløge

MÅL: Indsats for den enkelte borger

BESKRIVELSE

Herning Kommune har allerede en række beredskabsplaner, f.eks. for oversvømmelse, skybrud, tøbrud og for ekstreme vejrforhold. I beredskabsplanen er der ikke taget særskilt stilling til håndtering i forhold til hedebløge. Næste gang beredskabsplanerne revideres, senest i 2030 vil det blive vurderet i hvilket omfang den nye risikokortlægning af hede giver anledning til justeringer eller tilføjelser.

FORDELE

Sikre indsatsen for særligt udsatte borgere i forbindelse med en hedebløge.

ULEMPER

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Plejesektoren, skoler, institutioner osv.

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER:

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIND

VIND

VORES MÅL FOR KLIMATILPASNING

- ✓ Sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde o gavn for kommunens borgere, virksomheder og miljø

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Forebyggelse af stormfald
  - Der skal i fremtiden være en højere andel af løvtræer fremfor nåletræer s. 111
- ✓ Indsats over for borgere, infrastruktur og ejendomme
  - Udarbejdelse af en beredskabsplan s. 112

VIND

INDSATS: En højere andel af vindfaste træer fremfor nåletræer

MÅL: Forebyggelse af stormfald

BESKRIVELSE

Herning Kommune vil arbejde for at mindske risikoen for stormfald i de kommunale skove. Stormfald opstår, når vindstyrken under storm og orkan overstiger træernes modstandskraft, således at træerne vælter eller knækker. Det enkelte træs modstandskraft mod storm afhænger af nogle grundlæggende forhold; fx er et højt træ mere udsat end et lavt træ, og et råddent træ vælter eller knækker lettere end et sundt træ. Nåletræ er generelt mere udsat end løvtræ, fordi stormene som regel kommer i vinterhalvåret, hvor løvtræerne har "rebet sejlene" ved at smide løvet. Tilsvarende gælder det for hele skovbevoksningers modstandskraft mod storm, at en bevoksning udelukkende af små træer under 12-15 m, normalt ikke vælter, mens en bevoksning af fx høje nåletræer, risikerer at blive jævnet med jorden.

Herning Kommune vil inden 2025 sikre, at 30 % af alle kommunale nyplantninger vil ske med en højere andel af vindfaste træer fremfor monokultur. Inden 2030 vil det være 50 % af alle nyplantninger og inden 2050 vil det være 70 % af alle nyplantninger.

FORDELE

Mere stormfaste bevoksninger

ULEMPER

Ingen

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Boligselskaber, grundejerforeninger, virksomheder, landbruget, Hedeselskabet DK, interesseorganisationer

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

✓ Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

VIND

INDSATS: Udarbejdelse af beredskabsplan

MÅL: Indsats over for borgere, infrastruktur og ejendomme

BESKRIVELSE

Herning Kommune har allerede en række beredskabsplaner, f.eks. for oversvømmelse, skybrud, tøjbrud og for ekstreme vejrforhold. I beredskabsplanen for ekstreme vejrforhold er der taget stilling til håndtering af udsatte borgere i forhold til storm. Ved næste revision af beredskabsplanerne, skal det vurderes om den nye risikokortlægning af vind giver anledning til justeringer eller tilføjelser.

Beredskabsplanerne vil blive revideret senest i 2030.

FORDELE

Sikre en indsats i forhold til udsatte borgere.

ULEMPER

Ingen

ANSVARLIG

Herning Kommune

VIGTIGE AKTØRER

Lokale brandmyndigheder, Beredskabsstyrelsen og lokale el-selskaber

EFFEKTER

CO2-REDUKTION

MERVÆRDIER

Bæredygtighed

Vækst og arbejdspladser

Biodiversitet

Rekreative værdier

Sundhed

✓ Lighed

FINANSIERING & RESSOURCER

FINANSIERING

Eksisterende ramme

MEDARBEJDERRESSOURCER

Eksisterende medarbejderressourcer

TIDSPLAN

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	→
------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

Herning
Kommune